

Paur kute Kôritukam me jamã pi'ôk kumrêx no'ôk ne ja.

Paur ne krîraxbê Kôritukam me jamã pi'ôk no'ôk ne. Nãm arým pyka kunĩ'ÿr mrãnhkôt me'ÿr bôx ne memã Jeju jarê nhym me kwÿ arým tu amim markumrêx ne 'ã abeno akprô. Nhym kam Paur arým mã me jadjwÿ'ÿr tẽ nhym tekrekam me amijo ajkê. Nãm me abenmã kum,

—Djã nãm mrãmri Jeju Paur jano nàr kon, ane ne kam ajte abenbê bikjêro kumex. Ne kam ajte kute Jeju tyk marmãn kam ajte bibãnh ar mrãn abenbê djwÿ pytãro ba. Ne kam ajte me kâtãm nhipôkri aben japyr ar o ba. Nhym kam ajte me'ô bãmbê prôo akĩ nhym me tu ate krãn ar ban kute nêje kukrà kêt. Ne kam ajte abenmã kum,

—Kati, me akubyn tĩn kêt. Nãm me tu tykkumrêx, anhÿr ar o ba. Ne kam ajte,

—Mã dja gwaj nê? Djãm gwaj baje mry me kute mÿjjao Metĩndjwÿnh karô nhipêxmã bôrja kurmã nàr kon? ane. Ne kam ajte,

—Me kuprÿ ne ar babit ne mex, nàr kon me abenwÿr môrbit mex, ane. Be, nhym Paur mÿjja ja kunĩ man kam prĩne pi'ôk no'ôkkôt memã 'ã karô.

¹ Ba ne ba ibê Paur. Kritu Jeju ne amiwÿr ijuw. Metĩndjwÿnh kute amim ijã karô kôt Jeju amiwÿr ijuw ne ar ijo ban ijano. Ba kam arým 'ã memã idjujarênh ar iba. Me bakamy Xoxinidjwÿ ne ikôt dja.

² Krĩraxbê Kôritukam ar aje Metĩndjwỳnh mar ne kôt aje ar aben pydjio abaja ba ar amã ikabẽn jarẽ. Kritu Jeju ne arỳm amimexo ar ajo mex. Arỳm amiwỳr ar ajuw gar tu amim markumrêx. Kute ar ajo õ me ja kadjy ne amiwỳr ar ajuw. Nãm amiwỳr gwaj bakunĩ 'uw. Apỳnh gwaj baba djari bakunĩ 'uw. Gwaj baje banhõ Bẽnjadjwỳr djwỳnhbê Jeju Kritumã amijo badjà'wỳrja kunĩ 'uw. Kute gwaj bajo õ me ja kadjy ne gwaj bakunĩ 'uw. Amũ me wãmẽ gwaj bamẽ ne Jeju arỳm amiwỳr gwaj bakunĩ 'uw. Ar amã ne ba ikabẽn jarẽ.

³ Metĩndjwỳnhbê ne me Babãm. Ne Bẽnjadjwỳr djwỳnhbê ne Jeju Kritu. Gê ar tu kum ar akaprĩn* ar ajo ba gar adjumar mex rã'ã ne.

Kute Metĩndjwỳnhmã mekam amikĩnh jarẽnh ne ja.

⁴ Ba mã ijo ba djwỳnh, Metĩndjwỳnhmã ar akam amikĩnh jarẽ. Metĩndjwỳnh tu kum ar akaprĩ. Gar tu amim Jeju Kritu markumrêx nhym arỳm kum ar akaprĩ. Kam ne ba mã kum ar akam amikĩnh jarẽ. ⁵ Nãm kum ar akaprĩn prĩne ar ajo djuw mex. Mỳj ne ar ajo djuw mex on? Bir, nãm ar amã apỳnh akĩnh djà, adjapênh djà'ã karõ gar maro aban kam arỳm kôt aje memã kukràdjà jarẽnh me:xkumrêx ne aje mỳjja mar me:xkumrêx. ⁶ Ar ba ne bar ar amã Kritu jarẽ. Ar ije omũnh kôt bar ar amã arẽ: gar arỳm amim,

* **1:3** Djãm ar ga ne gar ajaxwe kêt nhym pãnh kum ar akaprĩ Kati. Ar ga ne gar te ajaxwe kêt mã. Nhym be, ta ne tu kum ar akaprĩ.

—Mrãmri Paur ar kabên katàtkumrêx, ane. Nã gãm ar amim anen kam arým tu amim Kritu markumrêx.

⁷ Ne kam aje àpênh djà kunĩ mar ne o aba. Metĩndjwýnh Karõ ne ar amã àpênh djà kunĩ'ã karõ gar aje mar ne akubyn bôxkam amako aba. Bẽnjadjwýr djwýnhbê Jeju Kritu bôxkam amako aba. Kam ne ba mã Metĩndjwýnhmã ar akam amikĩnh jarê.

⁸ Ta dja mã ar amã tỳx jadjà gar mã amim mar tỳx rã'ã: nhym Bẽnjadjwýr djwýnhbê Jeju Kritu arým bôx. Ne kam ar amã ajaxwe jarênh kêtikumrêx gar arým kum ajaxwe kêt ne amextire ne dja. ⁹ Metĩndjwýnh ne mrãmri kabênkumrêx. Kabên kôt dja gwaj bajo djuw mexkumrêx. Ta ne arým kra'ýr ar ajuw. Bẽnjadjwýr djwýnhbê Jeju Kritu'ýr ar ajuw ne ar ajo ba. Gar kam arým o anhõbikwakumrêx. Mrãmri kabênkumrêx.

Me kabêno aben japanho ku'ê nhym nêje memã kabên.

Rô 15.5; A Kô 13.11; Pir 2.2; Ped k 3.8

¹⁰ Akmere, àpnhĩre ar, ba ar amã arê gar ama. On abenmã akabên pydjín arê. Bẽnjadjwýr djwýnhbê Jeju Kritu kukwakam ne ba ar amã amex'ã karõ. Kwãrĩk wãnh apýnh mýj xêjakôt adjãm ne abenã akabên kêt. Ate dja gar axikôt akabênjabit man axikôt akabên jarên kôt prĩne amex. ¹¹ Akmere, àpnhĩre ar, Krõre nhõ kikre wãkam ar kwý arým nĩnh iwýr bôx ne ar arým ar ajã imã,

—Onĩj, me kabêno aben japanho kumex, ane. Ba arým ar kabên man arým wãm ar amã arê. ¹² Gar we akwý amã me kĩnh kêt ne memã kum,

—Ba ne ba Paur kôt ar iba, anhÿro aba. Nhy m ar akwÿ ajte amã me kÿnh kêt ne memã kum,

—Be, ba ne ba Apôr kôt ar iba, anhÿro aba. Nhy m ar akwÿ ajte amã me kÿnh kêt ne memã kum,

—Be, ba ne ba Xepa kôt ar iba, anhÿro aba. Nhy m ar akwÿ ajte amã me kÿnh kêt ne memã kum,

—Be, ba ne ba Kritu kôt ar iba, anhÿro aba. Nã gã m ar ã ari aben bê abikjêrn amã aben kÿnh kêt o ane nhy m me arÿ m imã arê ba arÿ m kuma.

¹³ Nã gã m ar arÿ m apÿnh mÿj xêja kôt aku'ên arÿ m abenã akabê:n ne. Nã gã m ar arÿ m aje abenmã Kritu nhirênh pyrãk. Djãm ba ne me arÿ m pÿte'y'ã inhô gar we ikôt ar aba? Djãm imã ne me arÿ m ngômã adjã gar we ikôt ar aba? Kati:

¹⁴⁻¹⁶ Djãm ba ne ba ngômã ar ajangij? Kati. Ije ngômã ar ajangjênh kêt. Kam ne ba ikÿnh ne Metÿndjwÿnhmã amikÿnh jarê. Mÿkam ne ba kam ikÿnh? Bir, ba ren ngômã ar ajangij nhy m ren ar ajõ arÿk ijã amim,

—Ba ne ba tu amim Paur markumrêx. Nãm arÿ m amim ngômã ijadjà, ane ba ren kam ikaprÿre ne. Nhy m be, kati. Kripumê Gajubit ne ba ngômã ar adjã. Exepa nhõ kikrekam ar jadjwÿ ba ngômã ar angij. Nhy m me'ôdjwÿ ije mar kêt. Ar ngrêre jabit ne ba ngômã ar angij.

¹⁷ Djãm ije ngômã me angjênh kadjy ne Kritu ijano ba tê? Kati. Kàj bê ije memã Kritu'ã ujarênh ny jarênh kadjy ne ijano ba tê. Me kum Metÿndjwÿnh kÿnh kêtja me ta krã mexja djãm me ta krã mexo ikrã mex ne ikabê:n mex ne ba ar amã arê? Kati. Me kum Metÿndjwÿnh kÿnh kêtja krã

mexo ikrã mex kêt. Ba ren me krã mexo ikrã mex ne ren ar amã ikabên mex jarên ren arým o amibê Kritu'ã ikabênja kuno. Kritu pîte'ykam tyk'ã ikabên ja ne ba ren o kuno. Nhym kam ren me arým Kritu mar kêt ne.

Me ta krã mex'ã ujarênh.

Kô k 3.19

¹⁸ Nhym be, kati. Kritu pîte'ykam tykbit ne ba kàj bê ar amã 'ã ajarê nhym arým ar amã amirîtkumrêx. Nhym kam me biknor tokry djâkam me biknor prãmja ikabên man amim,

—Kê. Djãm katàt kute amikabên jadjwÿr got? Nãm krã punu, ane. Nhym be, gwaj ba, Jeju kute gwaj bajo bakumrêxja gwaj amim,

—Mrãmri, Paur kute Kritu pîte'ykam tyk'ã ujarênhkumrêx. Nãm 'ã ajarê nhym me tu amim Kritu markumrêx. Nhym kam Metîndjwÿnh arým 'ityxo me utàn ar meo bakumrêx, ane. ¹⁹ Amrêbê: Metîndjwÿnh kute me bakukãmãremã arênh ne ja. Nãm memã kum,

“Me ta krã mex ne kute memã kabên mexja dja ba mebê kabêno akno. Nhym kam me arým kabên kajgo me:xi.

Nhym me ta amak mex ne kute prîne memã mÿjja'ã karõ mex ne kute mar ja dja ba mebê amak mexo akno nhym me arým kabên kajgokumrêx.”

Nãm Metîndjwÿnh ã me bakukãmãremã ane nhym me arým 'ã pi'òk no'òk ne. Nhym kam me arým aben djô'ã arênho mō:n arênho mōr tãmtã arým 'ÿr o bôx. Tũ:mràm me bakamingrãnyrekam Jeju Kritu arým pîte'y'ã wajêt ne kam ty. Ty nhym Metîndjwÿnh arým o gwaj bapytàn kam arým mebê

amak mexo akno. Nhyam kam me arÿm kabên kajgo me:x ne.

²⁰ Nhÿnh ne me'õ ta krã mex? Nhÿnh ne me kum Metïndjwÿnh kïnh kêtja ta krã mex? Kati. Nhÿnh ne me'õ ta kute prïne me kukràdjà mar? Kati. Nhÿnh ne me'õ ta krã mex ne kute kabên mexo kute me apanh mar? Kati. Me kum Metïndjwÿnh kïnh kêtja ne me krã mex kêt. Me kabên kajgo me:xi.

²¹ Mÿkam ne me kabên kajgo mexi? Bir, Metïndjwÿnh ta kute katàt me'ã amikabên djirkumrêx ne amim,

—Djãm me kum ikïnh kêtja ta kute imarmã? Djãm me ta krã mex ne kute imarmã? Arkati. Me kute kàj bê memã Kritu pïte'ykam tykja'ã ujarênh nhyam me kute me'ã, “Me krã punu”, anhÿrja. Me kute anhÿrkam gê inhõ àpênh ar kàj bê memã Kritu pïte'ykam tyk'ã ujarênhkumrêx. Nhyam kam me kwÿ kute tu amim Kritu markumrêx ba arÿm me utàn ar meo iba. Ja ne imã kïnhkumrêx. Nãm ã Metïndjwÿnh me'ã amim ane. Kute amim anhÿrkam ne me kabên kajgo me:xi. Me kum Metïndjwÿnh kïnh kêt ta krã mexja ne me kabên kajgo me:xi.

²² Be, mebê idjaer ne me ar imã,

—Goja mÿjja pumũnh kêt'õ nhípêx ba me omũn kam arÿm amim Kritu'ã akabên markumrêx, anhÿro ba. Nhyam be, me bajtembê kregu ne me kute ar imã,

—Goja me krã mex o akrã mex ne akabên mex ne arÿm imã Kritu 'ã ajarê. Dja ba me aman kam arÿm amim Kritu'ã akabên markumrêx, anhÿro ba. ²³ Bar kàj bê memã kum,

—Metîndjwÿnh ne Jeju'ã Bēnjadjwÿrbê kumkat-ibê Krituja mẽ nhym arÿm pîte'y'ã wajêt ne ty, ane. Nhym mebê idjaer arÿm kôt kum Jeju kurê kute mrâmri ne kēn me par tok nhym me rôrôk ne arÿm kum kurêja pyrâk. Nhym be, me bajtem kwÿ ne me abenmã,

—Nãm ar ari kabēn kwÿ jadju:w. Nãm ar krã punu, anhÿro ba.

²⁴ Nhym be, bar katàt me kwÿmã 'ã ajarē. Metîndjwÿnh kute arÿm amiwÿr me kwÿ 'wÿr ne ar meo bajamã 'ã ajarē. Mebê idjaerja nâr me bajtemja bar katàt me jamã 'ã ajarē. Katàt Kritu pîte'ykam tyk'ã memã ajarē. Nhym me abenmã kum,

—Djãm Metîndjwÿnh 'irere:k got? 'Itÿxo kute me kunĩ rer me:xi. Djãm Metîndjwÿnh kute ari kabēn jadjwÿr got? Metîndjwÿnh kute no mexo, kabēn mexo me kunĩ rer me:xi, anhÿro ba.

²⁵ Mÿkam me ã abenmã anhÿro ba? Bir, Metîndjwÿnh kute krã mexo, 'itÿxo kute me kunĩ rer mexkam. Nãm me kute Metîndjwÿnh'ã amim, “Krã punure”, anhÿr, me ta ne me krã punure. Nhym be, Metîndjwÿnhbit ne krã me:xkumrêx. Nâr, nãm me kute, “Irerekre”, anhÿr, me ta ne me 'irerekre. Nhym be, Metîndjwÿnh 'itÿxo kute me rer me:xi.

²⁶ Aj, mÿj gêdja ga me kam amikadjy ama? Bir, mÿj ne ga me kam akute nhym Metîndjwÿnh arÿm amiwÿr me ajuw ne me ajo ba? Bir, djãm me akrãptĩ akrã mexkam ne amiwÿr me ajuw ne me ajo ba? Kati. Djãm me akrãptĩ ajitÿx nhym kam arÿm amiwÿr me ajuw ne me ajo ba? Kati. Djãm

me akrãptĩ arũnh nhym kam arým amiwÿr me ajuw ne me ajo ba? Kati.

²⁷ Nhym be, me kum Metĩndjwÿnh kĩnh kêt kute me'ã, “Me krã punure”, anhÿr Metĩndjwÿnh arým amijo me we krã punure ja pytàn meo ba. Mÿj kadjy? Bir, dja meo ban arým meo me we krã mexjao apa. Me ta kute amijo krã mexjao apa nhym me arým pijàm ne. Me kum Metĩndjwÿnh kĩnh kêtja kute me'ã, “Me rerekre”, anhÿrja Metĩndjwÿnh arým amijo me we rerekre ja pytàn meo ba. Mÿj kadjy? Bir, dja meo ban arým meo me we 'itÿx jao apa. Me ta kute amijo 'itÿxjao apa nhym me arým pijàm ne. ²⁸ Me kum Metĩndjwÿnh kĩnh kêtja kute me'ã,

—Me kajgo. Me kum me kĩnh kêt kumrêx, anhÿro ba. Me kajgo ja Metĩndjwÿnh arým amijo me utàn meo ba.

Mÿj kadjy? Bir, dja meo ban arým meo me rũho apa nhym me arým pijàm ne kajgo ne. ²⁹ Dja meo ba nhym me kunĩ arým Metĩndjwÿnhmã amijo àmra kêt. ³⁰ Nhym be, ar ga ne Metĩndjwÿnh arým amijo ar apytàn Kritu Jeju kôt ar ajo ba. Ne arým gwaj bamã Kritu jano nhym bòx ne arým gwaj bamã katàt kabèn jarènhkumrêx. Gwaj kam arým markumrêx ne kôt arým bakrã mexkumrêx. Nhym Metĩndjwÿnh ajte Kritu kôt arým gwaj bamã axwe kêt jarè gwaj arým ta mexo bamex ne. Nhym ajte Krituo gwaj bajaxweo pãnh mex.

³¹ Amrêbê: me kute me bakukãmãremã arènh kôt ne ba ar amã arè. Nãm memã kum, “Djãm amijo adjàmra prãm? Kwãrĩk wãnh amijo adjàmra kêt.

Dja ga Bẽnjadjwÿr djwÿnho amra.”

Nãm ã memã ane nhym me arÿm 'ã pi'ôk no'ôk ne. Kam, dja gwaj Jeju Kritubito amra. Tãm ne ja.

2

¹ Akmere, àpnhĩre ar, amrêbê ne ba ar awÿr bôx ne Metĩndjwÿnh kukwakam ar amã kabên jarê. Djã nã bãm me kum Metĩndjwÿnh kĩnh kêtja krã mexo ikrã mex ne arÿm mekôt prĩne ikabên jarênh mex, prĩne mekôt ar amã ikabên jarênh mex gar arÿm amã ikabên kĩnhkumrêx? Kati. Mÿkam? ² Bir, ba ar awÿr ibôx kêttri amim,

—Dja ba arkam bôx ne Jeju Kritubit man arkum 'ã ajarê. Kritu pĩte'y'ã jêt ne tyk'ã dja ba ajarê. Kwãrĩk wãnh ba arkum atemã mÿjja'ô jarênh kêt. Nã bãm ã amim ane.

³ Ne kam ar awÿr bôx ne amikam irerekre ma. Ba irerekre man arÿm ar apymaje itertet kumex.

⁴ Djã nã bãm amim,

—Ba me krã mex o ikrã mex ne prĩne arkum ikabên jarênh mex gê ar arÿm ikabên mex man kôt ar amijo ba, ane? Djã nã bãm amim anen arÿm ã ar amã arênhho ane? Kati. Metĩndjwÿnh Karõ ne ijo ba gar arÿm ipumũ. Ba kam arÿm ar amã ikabên jarê gar arÿm ama. ⁵ Mÿj kadjy ne ba ã ar amã ikabên jarênhho ane? Bir, ar aje me ta krã mex mar kêt kadjy. Nhym be, Metĩndjwÿnh ne 'itÿ:x. Ar aje tu amim Metĩndjwÿnh markumrêx kadjy ne ba ã ar amã ikabên jarênhho ane.

*Me kute Metĩndjwÿnh Karõ marbit ne me krã mex.
Mat 7.6; Dju r 14.22*

⁶ Be, djã nã bãm ar ikrã punun kôt ikabêndjwÿ punu? Kati, nã bãm ar ikrã mex ne kôt ikabên mex.

Me amak mexjamã ne bar pr̄ine memã arê. Nhym be, me kum Metĩndjwỳnh kĩnh kêtja kabên kôt ne bar ije ikabên jadjwỳr kêt. Nàr, me rũnh kwỳ kum Metĩndjwỳnh kĩnh kêtja kabênkôt ne bar ije ikabên jadjwỳr kêt. Me ja dja me ĩ kêt kumrêx.

⁷ Nhym be, Metĩndjwỳnh kute katàt kabên jadjwỳrkumrêx. Kabên ja ne bar ije memã arênh. Mỳjja kunĩ kêttri ne Metĩndjwỳnh kute tu amim kabên'ã karôkumrêx. Kute pr̄ine amimexo gwaj bajo mex kadjy amim kabên'ã karô. Ne kam kute me bakukãmãremã arênh kêt. Ne kam ajbir ar imã kabên jarê bar arỳm jakam memã arêho iba.

⁸ Djãm pykakam me rũnh'ô kute kabênja mar? Kati. Ne ren me rũnh kuman ren pĩte'y'ã Jeju nhôr kêt. Bẽnjadjwỳr djwỳnh Jeju ne pr̄ine mex ne umakumrêx. Ren me kute pĩte'y'ã nhôr kêt kumrêx. ⁹ Mrãmri me'ô ta kute kabênja mar kêt kumrêx. Ije ar amã arênh kôt ne me amrêbê: me bakukãmãremã arê. Me memã kum, “Metĩndjwỳnh ne arỳm me kadjy amim mỳjja mex'ã karô.

Djãm me'ô ta kute omũnh? Kati. Me'ô ta kute omũnh kêt.

Djãm me'ô ta kute mar? Kati. Me'ô ta kute mar kêt.

Djãm pykakam me'ô ta kute amim 'ã karô? Kati.

Me'ô ta kute amim 'ã karô kêt.

Me kum abêja kadjy ne Metĩndjwỳnh amim mỳjja mex'ã karôn memã kudji. Nhym kam me'ô ta kute mar kêt kumrêx.”

Nãm me ã me bakukãmãremã ane nhym arỳm 'ã pi'ôk no'ôk ne.

¹⁰ Ga, me ta te kute marmãja pumũ. Nhym be, Metĩndjwỳnh ta ne arỳm gwaj bamã o

amirîtkumrêx. Karõo kute gwaj bamã kabêno amirîtkumrêx. Karõ kute prîne mÿjja mar. Metîndjwÿnh kute òkre kadjwÿnhbê amim mÿjja'ã karõja kunĩ ne Karõ kute prîne mar mex. ¹¹ Djãm gwaj babu'ã me'õ kute gwaj bakadjwÿnhbê bakabên mar? Kati. Gwaj bajbit ne gwaj baje banhõkre kadjwÿnhbê bakabên mar. Metîndjwÿnhdjwÿ òkre kadjwÿnhbê kabênja me'õ kute mar kêtikumrêx. Metîndjwÿnh Karõbit arÿm kute mar.

¹² Djãm me kum kĩnh kêtja karõ ne Metîndjwÿnh gwaj bamã ano nhym gwaj bajo ba? Kati. Ta Karõ ne gwaj bamã ano. Gwaj baje bakĩnh djà mar kadjy ne gwaj bamã ano. Metîndjwÿnh ta gwaj bamã apÿnh bakĩnh djà ngã, kajgo gwaj bamã kungã. Gwaj ba ne baje bakĩnh djàjao pãnh kêt. ¹³ Bar memã gwaj bakĩnh djà'ã idjujarênh ar iba. Djãm me kum Metîndjwÿnh kĩnh kêt ja ne ar imã 'ã ajarê, ta krã mexkôt ar imã 'ã ajarê? Kati. Metîndjwÿnh Karõ ne ar imã 'ã ajarê. 'Ã ajarê bar ije mar ne arÿm memã 'ã idjujarênh ar iba. Karõ kute katât kabên jadjwÿrkumrêx ar ije mar ne Karõ kabên kôt memã 'ã ajarê.

¹⁴ Nhym be, me ja, Metîndjwÿnh Karõ kute meo ba kêtja djãm me kute amim Metîndjwÿnh Karõ kabên mar prãm? Kati. Mÿkam? Bir, nãm me aprÿn amim,

—Djãm kute amikabên jadjwÿr mex got? Nãm krã punu, ane. Ne kam amim,

—Ba gêt mekôt kabên ma, ane. Ne kam 'ÿr tèn gwaj bakôt maro krĩn mar kajgo. Mar kajgon arÿm amim,

—Je, mỳj'ã ne kabên jarê? ane. Ne te 'ã amijakren te kute marmã.

¹⁵ Nym be, gwaj ba ne gwaj baje Metĩndjwỳnh kabên kunĩ mar kadjy bamex. Gwaj baje Metĩndjwỳnh Karõ markõt kadjy bamex. Nym be, me kute Karõ mar kêtja ne me te kute Metĩndjwỳnh kabên marmã. Ne kute gwaj badjwỳ gwaj bamar kêt.

¹⁶ Ikabênja kõt ne me amrêbê: me bakukãmãremã kum, “Bênjadjwỳr djwỳnh kute mỳjja'ã amim karõ djãm me'õ kute mar? Kati.

Kam, djãm me'õ kute Metĩndjwỳnhmã mỳjja'ã karõmã ne kum, ‘Gêdja ga ã ane?’ ane. Arkati. Metĩndjwỳnh ajbit ne kute mỳjja kunĩ mar.”

Nãm me ã me bakukãmãremã ane. Nym be, gwaj bajbit ne gwaj Karõ kõt Kritu djumaro badjumar ne arỳm baje mar. Kute amikabên'a amim karõja gwaj arỳm baje mar. Tãm ne ja.

3

*Me kute me prĩre pyrãk nym kute memã arênh.
Kô k 14.20; Ep 4.14; Idja 5.11*

¹ Akmere, ãpnhĩre ar, djãm ije ar amã ikabên kunĩ jarênhmã? Djãm arỳm ar ajamak mex got ije ar amã ikabên kunĩ jarênhmã? Kati. Ar aje Metĩndjwỳnh Karõ mar kêt rã'ã. Me kum Metĩndjwỳnh kĩnh kêt kukràdjaja ne ar aje mar tỳx rã'ã. Ar aje me prĩre bixadjwỳr nyre pyrãk.

² Ga, me prĩre bixadjwỳr nyrekam kute mỳjja tỳx kur kêtja pumũ. Ar gadjwỳ Metĩndjwỳnh kabên kwỳbit ne ba ar amã arê. Amirĩtbit ne ba ar amã

arê. Ije ar amã kunĩ jarênh kêt. Metĩndjwýnh kabên kwý ne mebê bipdjur ne mebê tỳx. Me kute Metĩndjwýnh Karõ marjabit ne kute kabên bipdjur mar. Djãm ije ar amã kabên bipdjur jarênh prãm? Kati. Amrêbê ne ar aje Karõ mar mex kêt. Gar kam ajte jakam aje Karõ mar mex kêt rã'ã. Ba kam te ije ar amã Metĩndjwýnh kabên kunĩ jarênh prãmje.

³ Ar aje amidjwýnhbito kĩnh kadjy amimar tỳx rã'ã ne. Ne kam te aje me urak prãmje angryk ne ari akabêno aben japanho aku'ê. Ne kam arým apýnh mỳj xê jakôt aku'ê ne arým abenã akabê:n ne. Djãm kam ar aje me kum Metĩndjwýnh kĩnh kêtja kukràdjà mar kêt got? Djãm mekôt ar aje amijo aba kêt got? Mrãmri me kum Metĩndjwýnh kĩnh kêt kêtbit ar aje amijo abakumrêx. ⁴ Ar akwý ar amã me kwý kĩnh kêt ne memã kum,

—Ba ne ba Paur kôt ar amijo iba, anhỹro aba. Nhym ar akwý ajte tãm ne memã kum,

—Ba ne ba Apôr kôt ar amijo iba, anhỹro aba. Gar kam aktã ar amã aben kĩnh kêtto aban mỳj xêja kôt aku'ên ã aben bê akêxo ane. Djãm me kum Metĩndjwýnh kĩnh kêtja kôt adjumar kêt got? Ar aje me kum Metĩndjwýnh kĩnh kêtja kôt adju-markumrêx.

⁵ Djãm Apôrmê ar irax got gar ar ikôt aben bê abikjêr prãm? Kati. Ar irax kêt ne ingrire ne ibê Metĩndjwýnh nhõ àpênhbit. Ar ikabên kôt ne gar tu amim Jeju markumrêx. Kute ar imã apýnh ar idjâpênh djã'ã karõ kôt ne bar kum idjâpênho iba.

⁶ Bar ije puro djuw mex djwýnh pyrak. Ba ne ba ije pur kre djwýnh pyrak. Nhym Apôr kute ngo djwýnh pyrak. Nhym be, Metĩndjwýnhbê djwý kunĩmã rũnh jangjênh djwýnh. Ba ikumrêx ne

ba ar amã Jeju'ã ajarê gar arým 'yr amijo akêx ne kôt ar amijo aba. Nhyr kam Apôr bôx ne ar amã Metĩndjwýnh kabên ra:x ne arê gar ama. Nhyr be, Metĩndjwýnhbit ne ar amã ajamak bô gar arým amũ maro amikamê. ⁷ Kam ne ba ikaj-gokumrêx. Nhyr Apôrdjwý kajgokumrêx. Nhyr be, Metĩndjwýnhbit ne raxkumrêx. Kute memã amak bônham ne raxkumrêx.

⁸ Djwý abatãnhmã ne kre djwýnh pur kre nhyr ajte ngo djwýnh pur ngo. Ar badjwý ne ar aje Jeju mar raxmã bar ar amã arê. Ar ije ar amã arênh mex kôt dja Metĩndjwýnh ar inhĩ pýnhkôt ar imã o pãnh ne. ⁹ Ar iro'ã ne bar Metĩndjwýnhmã idjãpênh ar iba. Ar ga ne gar aje Metĩndjwýnh nhô pur pyrãk. Ar aje Metĩndjwýnh mar ne kôt amijo aba kadjy ne bar ar akam apê kute mrãmri ne me kute purkam apênh pyrãk. Ne ar aje mrãmri ne kute Metĩndjwýnh nhô kikre pyrãk. Kute kên krãptĩo kikre pyrãk. Ar akrãptĩ nhyr Metĩndjwýnh arým amijo ar apytãn ar ajo kra.

Kikre'ã memã ujarênh.

A Kô 6.16; Ep 2.20; Ped k 2.5

¹⁰ Metĩndjwýnh tu kum ikaprĩkam ne ba prĩne ar amã Metĩndjwýnh kukrãdjã jarênh mex. Kute mrãmri ne me kute prĩne kikre nhipêx mexja pyrãk ne ba ar amã kukrãdjã jarênh mex. Ba ne ba ikumrêx ar amã kukrãdjã jarê gar ama. Kute mrãmri ne me kute kikremã pyka nhipônho tẽm, katã:t pyka nhipônho tẽm ne kam kam kên kapĩn ne kam iby pyka tỳx kapĩnja pyrãk ne ba ikumrêx ar amã arênh mex. Me'õ ne arým ar awýr bôx ne ajte ar amã kukrãdjã 'ôdjwý jarê. Kute mrãmri ne

me'ôdjwÿ kute pyka kadjwÿnhbê kên ja nhiby kikre pyrâk ne me'ô ar amã kukràdjà 'ôdjwÿ jarê. Ije ar amã kukràdjà jarênh nhijukri ar amã arê. Gora gê ikôt bôxja ikudjwa ajte Metîndjwÿnh kukràdjà jarênh 'ãno djan prîne katàt ar amã arênh mex. Kute mrâmri ne me kute kikre 'ãno ãm ne prîne katàt ipêx mexja pyrâk gora gê me katàt ar amã arênh mex.

¹¹ Djãm me kute pyka kadjwÿnhbê kên ngràn ne kupa'ã kute ajte 'ôdjwÿ nhipêxkam mex got? Kati. Kritudjwÿ. Djãm me'ô kute katàt memã Kritu'ã ujarênh nhym ajte me'ôdjwÿ bôx ne kute memã kupa'ã 'ã ujarênhkam mex got?

¹² Ë, gop ajte kikre ma. Djãm me kute mÿjja tÿxo, mÿjja pãnh raxo kikrekam punu got? Me kute kên karÿro ipêx nâr kute kryt jakao ipêx nâr kute kên pãnh rax 'ôdjwÿo ipêx. Tãm dja punu kadjy kêt ne tûmràm mex rã'ã ne. Me'ô kute ar amã Metîndjwÿnh kabên jarênhjadjwÿ godja ar amã katàt Metîndjwÿnh kabênkumrêx jarê gar ama. Nhym kam kute mÿjja pãnh raxo kikre pyrâk. Gar kam arÿm Metîndjwÿnhmã amex rã'ã ne tu amim Jeju markumrêx rã'ã ne.

Ë, gop ajte kikre ma. Djãm me kute mÿjja rerekre, mÿjja pãnh kryo kikrekam mex got? Me kute pïo ipêx nâr kute bôo ipêx nâr kute bôo ipêx. Tãm dja tēmbê punu. Me'ô kute ar amã Metîndjwÿnh kabên jarênhjadjwÿ godja bôx ne Metîndjwÿnh kabên kupa'ã ar amã arê, Metîndjwÿnh kabên kêt jarê, ta kabên ar amã arê gar ama. Nhym kam kute mÿjja rerekreo kikre nhipêx pyrâk. Dja ar amã arê gar ama. Ne kam

arým Metĩndjwýnhmã amex kêt ne tẽmbê apunu ne tu amim Jeju markumrêx kêt.

¹³ Dja Jeju arým bôx 'ÿr nhym arým apýnh me umar punu djàri ban bôx. Kute mrãmri ne kuwy kikre'ÿr bôx pyræk. Nhym kam me arým me omũ. Me'õ kute memã kabên jarênh mex kôt dja me arým omũ. Nàr me'õ kute memã kabên jarênh punu kôt dja me arým omũ. Godja me'õ arým katàt memã kabên jarênhkumrêx jabej nhym te me umar punu djà me'ÿr bôx nhym me mex rã'ã ne. Dja me kute mrãmri ne kuwy kikre'ÿr bôx ne xêt kêt ne umar mex mex ne ku'ê pyræk. Nàr, godja me'õ kupa'ã memã ta kabên jarênh jabej. Nhym kam me umar punu djà me'ÿr bôx. Nhym kam me arým mex kêt ne Jeju bê amijo akêx. Dja me kute mrãmri ne kuwy kikre'ÿr bôx nhym pòk ne xêt pyræk.

¹⁴ Godja me'õ katàt memã Metĩndjwýnh kabên jarênhkumrêx jabej nhym me arým Jeju mar tÿx rã'ã. Nhym kam Metĩndjwýnh arým me'õjamã pãnh nextire ngã.

¹⁵ Nàr godja me'õ memã arênh punu jabej nhym me arým Jeju bê amijo akêx. Nhym kam me'õja arým umar punure. Kute pãnh'õ byr kêt kam dja umar punure. Nhym be, dja Metĩndjwýnh arým me'õja pytà. Kute mrãmri ne me kute kikre pòk katikôt kute me pa 'amýnh ne meo kator pyræk.

¹⁶ Metĩndjwýnh Karõ ar akam ÿrkam ar aje mrãmri ne Metĩndjwýnh nhõ kikreti pyræk. Djãm ar aje ja mar kêt? ¹⁷ Metĩndjwýnh nhõ kikreti ne ta mexo mex ne uma:. Gêdja me'õ õ kikretio bikênh jabej nhym kam pãnh o bikênh rax ne. Ar gadjwý ar aje Jeju markam aje mrãmri ne õ kikreti pyræk

ne ta mexo amex. Gêdja me'ô ar abê Metîndjwýnh kurên kubê ar ajo akêx jabej nhym kam pãnh o bikênh rax ne.

¹⁸ Gar ajô we aje prîne me kukràdjà mar. We aje me kum Metîndjwýnh kînh kêt kukràdjàja mar ne mekôt ar amijo aba. Ba amã arê ga ama. Kwãrîk wãnh amim ajêx ne aminoo abiknor kêt ne amim,

—Ba ne ba mekôt ikrã mexkumrêx, anhÿr kêt. Djãm mrãmri akrã mexkumrêx? Kati. Ate dja ga amim, “Ikrã punu”, ane. Mÿj kadjy dja ga ã amim ane? Bir, dja ga amim anen kôt amim Metîndjwýnh man arÿm kôt akrã mexkumrêx.

¹⁹ Me kum Metîndjwýnh kînh kêtja kute amikukràdjà punu kôt amijo ban kute amim, “Ba ikrã mexkumrêx”, anhÿrja, me jamã ne Metîndjwýnh memã krã punu jarê. Ije ar amã arênh ja ne me amrêbê: me bakukãmãremã arênh memã kum,

“Ga, me kute mry kukràdjà mar kute kum ka'ên kam kute kum ô mry janhôrja pumũ. Nhym mry ta amikukràdjà kôt amijo ba tãmtã ô mry'ÿr bôx ne ta arÿm amipynê.

Nhym me kum Metîndjwýnh kînh kêtjwý we ta krã mexkam dja me amikukràdjà punu kôt amijo môr tãmtã arÿm ta amijo bikênh mex ne.”

Nãm me ã me bakukãmãremã ane nhym me arÿm 'ã pi'ók no'ók ne. ²⁰ Nhym me ajte kam memã kum, “We me krã mex. Me kum Metîndjwýnh kînh kêtja we me krã mexja. Me ta umar kôt ne me amim 'ã karô.

Nhym Bênjadjwÿr djwýnh arÿm me kabên man kam arÿm amim,

‘Me kabên mrâmri kajgokumrêx.’

Nâm ã amim ane.”

Nâm me ã me bakukãmãremã ane nhym me arým
'ã pi'ôk no'ôk ne.

²¹ Kam, djãm ar aje mekôt we me krã mexjao
adjãmramã? Kati. Kwârîk wãnh mekôt we me
krã mexjao adjãmra kêt. Mýkam? Bir, mýjja kunĩ
ne ar anhõ mýjjakam. ²²⁻²³ Metĩndjwýnh ne Krituo
Kra nhym arým ar ajo kamy. Ar aje tu amim
markumrêxkam arým ar ajo kamy. Nhym kam
Metĩndjwýnhdjwý arým ar ajo kran kam arým ar
amã mýjja kunĩ ngã. Ne kam ba arým ibê ar anhõ
àpênh. Nâr, kam Apôr arým kubê ar anhõ àpênh.
Nâr, kam Pedru arým kubê ar anhõ àpênh. Kritu
kute ar ajo krakam pykakam mýjja kunĩ ne ar
anhõ mýjja. Gar arek mekôt atĩn ne ar aba nâr ty.
Te tyn arým Metĩndjwýnh kôt atĩn ne ar aba rã'ã:
rã'ã. Kam mýjja kunĩ ne ar anhõ mýjja. Ajbir jakam
mýjja ne ar anhõ mýjja. Nâr amrê gwaj bawýr mýjja
apôxdjwý ne ar anhõ mýjja. Kritu kute ar amã
mýjja kunĩo bakam mýjja kunĩ ne ar anhõ mýjja.

4

Paur kute Kritumã àpênh'ã memã amijarênh.

Rô 14.4

¹ Kam gê me ar ijã abenmã kum,

—Ar wãbê ne Kritu nhõ àpênh ne ar gwaj bamã
Metĩndjwýnh kabên jarênh ba. Amrêbê memã
kabên jarênh kêtja ne ar arým jakam gwaj bamã
arênh ba, ane. ² Bir, mýj dja memã kabên jarênh
djwýnh memã arênh on? Bir, dja memã arênh
katàt. Metĩndjwýnh kute kum arênh kôt dja memã
arênh katàt.

³ Nhym be, ba. Ar ga ar aje te idjâpênh jaxwemã akator prãm kam djãm kam itĩn prãm mã? Kati. Djãm ije idjâpênh jaxwe'õ mã ikatorn mar? Kati. Ije amikam ijaxwe'õ mar kêt. ⁴ Ne kam djãm ije amikam ijaxwe'õ mar kêt kam ije amim, “Ijaxwe kêt kumrêx”, anhÿrmã? Kati. Bẽnjadwÿr djwÿnh ne kute imar. Ta ne kute idjâpênh jaxwe'õ pumũnh jabej ne kute imar.

⁵ Kam, kwãrĩk wãnh me'õ mã axwe jarênh kêt. Nâr, kum axwe kêt jarênh kêt. Gwaj Bẽnjadwÿr djwÿnh nhõ akatikam ama. Ta dja bõx ne me mex nâr me axweo amirĩt ne mÿjja kunõ amirĩt. Ga, me kute akamãt kô tykkam mÿjjao bipdjurja pumũ. Nhym a'ukam amirĩt nhym me kunĩ arÿm omũ. Bẽnjadwÿr djwÿnh djwÿ dja mÿjja kunõ amirĩt, me kute mÿjja pudjurja kunõ amirĩt gê me kunĩ kuma. Me kute umar djã kadjwÿnh bê amim mÿjja'ã karõjao amirĩt gê me kunĩ kuma. Kam gêdja me ĩ pÿnhkõt me mex jabej memã mex jarê. Nâr, me axwe jabej memã axwe jarê.

⁶ Akmere, àpnhĩre ar, ba ar amã,
—Kwãrĩk wãnh me'õ'ã, “Axwe” nâr “Mexkumrêx”, anhÿro aba kêt. Ja ne ba ajte Apôrmẽ ar amijã arê. Ar akady ne bar amijã arê. Dja gar kam ar iman arÿm ar ijõo adjãmra kêt. Ne kam arÿm Metĩndjwÿnh kabênbit mar rax. Kute me'ã kabên jarênh jabit mar rax. Ne kam arÿm me'õo adjãmran ate amũ amã me'õ kurê kadjy kêt.

⁷ Mÿj me'õ ne ar amã arê gar amim,
—Ba ne ba imexkumrêx, anhÿro aba? Nhÿnh ne ar amex'õja? Nhÿnh ne ar anhõ mÿjja'õja? Kati. Metĩndjwÿnh ta ne ar amã kungã gar kam amijo amran amim,

—Djãm me'õ ne imã kungã? Kati. Ba ne ba imex. Ba ne ba inhõ mỳjja, anhỹro aba.

⁸ Nã gãm ar aje mrãmri ne kute me ajne pyræk. Nã gãm ar amim,

—Arỳm jakam imexkumrêx. Ije imexo amũ amikamênh prãm kêt. Arỳm jakam iraxkumrêx ne ije mrãmri ne ibênjadwýr rax pyræk. Arỳm ne ba amipãnh Paur ar kumê. Nã gãm ar ã amim anhỹro aba. Djãm mrãmri ne akabênwã? Kati. Ga ren ar mrãmri araxkumrêx ba ren ikĩnhkumrêx. Gar ren kam amipãnh ar ijõ mênh kêtumrêx. Ar ba ne bar ren ar aro'ã ren irax.

⁹ Nhym be, kati. Kritu kute ar ijanorja djãm ar ba ne bar irax? Kati. Ga, me kute me par kadjy kute me ipôkri me umjýr nhym me kunĩ kute me omũnhja pumũ. Ar badjwý. Bar memã Metĩndjwýnh kabên jarênhõ iban kam memãbit ar ije mỳjja pyræk. Nhym kam me kunĩ 'ã ar ipumũ. Nhym me kute ar ibĩn prãm. Pykakam me ja 'ã ar ipumũ. Nhym Metĩndjwýnh kadjy mrãnh djwýnhdjwý 'ã ar ipumũ.

¹⁰ Bar Kritumã apê nhym me arỳm ar ijã, “Nãm ar krã punu”, ane. Nhym be, ar ga ne gar amim,

—Ba tu amim Kritu markumrêx ne ikrã mexkumrêx, anhỹro aba. Ar ijã ne me, “Ar rerekre”, ane. Nhym be, ar ga ne gar amim,

—Ba ne ba itý:xkumrêx, anhỹro aba. Nhym be, ar ijã ne me, “Ar ngrire”, ane.

¹¹ Apýnh myt djàri ne bar prãmkam, kôrkam ar iba. Ne ajte inhõ kubêkà punuren iba. Nhym me ajte ar ikam àkrê kumex ne ar ititik ne. Bar ajte arek ar inhỹr djà kêt ne ar ibaobit iba. ¹² Bar ajte inhikrao idjapênh tỳx. Me te ar imã,

—Gora gê Metĩndjwỳnh ajo ajkê, ane bar mã memã kum,

—Gê Metĩndjwỳnh ajo djuw mex, ane. Me te ar ijo ajkê bar arek memã dja. ¹³ Me te mã memã ar ijã kabên punu bar mã memã iprĩren nêje me kukrà. Me kubê ar ikĩnh no kati. Kute mrãmri ne mỳjja arỳm punurekam me kubê kĩnh no kati pyræk. Ga, me kute mỳjja kro janhĩnh ne mũm rēnhja pumũ. Nãm me ã ar ijo ane. Akati jakam me kubê ar ikĩnh no kati rã'ã. Be, djãm kam ar irax?

¹⁴ Djãm ije ar amã apijàm jadjàr kadjy ne ba ã ar amã amijarēho ane? Kati. Nã bãm ar abê akabên kajgo pymao dja. Me kum kra jabêja pyræk ne ba imã ar ajabê. Imã ar ajabêkam ne ba ar abê akabên kajgo pymao dja.

¹⁵ Ga, me bãm kute kra jadjwỳr nhym apôxja pumũ. Badjwỳ ne ba ar amã Kritu Jeju jarê gar ikabēnkôt tu amim markumrêx ne kôt ar amijo aba. Ba kam ba ije ar abãm pyræk. Gar Kritu man kôt ar amijo aba nhym kam me krãptĩ aben totokmã ar awỳr bôx. Ar awỳr bôx ne ar amã arê gar arỳm me krãptĩ kabên ma. Nhym be, djãm me kute ipyræk? Kati. Djãm me kumrêx ar amã arê? Kati. Ba ikumrêx ne ba ar amã arê. Kam me kute ar abãm pyræk kêt. Ba ikumrêx ne ba ar amã Kritu'ã ujarēnh ny jarê gar ikôt arỳm tu amim markumrêx. ¹⁶ Kam ne ba arỳm ar amã 'ã karõ. Dja gar ijã amijakren ikôt ar amijo aba.

¹⁷ Ar aje ijã amijakren mã ikôt amijo abamã ne ba arỳm ar amã Ximoxi jano nhym ar awỳr tē. Imã ikra Ximoxi jabê. Ba ikumrêx ne ba kum Bēnjadjwỳr djwỳnh'ã ajarē nhym arỳm tu amim markumrêx ne arỳm katàt kabên man kôt ar amijo

ba. Ba kam arým o ikra. Nã bãm katàt Kritu markumrêx ne kabên kôt ar amijo iba. Me kute katàt Kritu mar ne kabên kôt amijo bamã ne ba memã arênho iba. Me kute amim Jeju mar ne kôt ar aben pydjio baja kunĩmã ne ba memã arênho iba. Tãm dja Ximoxi ar amã arê gar ajte ama. Dja gar kam ikudjwa katàt Kritu markumrêx ne kabên kôt ar amijo aba.

¹⁸ Be, kute ar awÿr ibôx kêt pyræk gar akwÿ amijo adjàmra ar aba. ¹⁹ Bënjadwÿr djwÿnh mrãmri ar awÿr itēm'ã kute amim karô jabej dja ba amikrà kêt ne ar awÿr tē. Ar awÿr tēn ar awÿr bôx ne me kute amibên prãmja kabên kôt me kuma. Djãm me kabênjabit dja ba kuma? Kati. Dja ba mrãmri me àpēnh tÿxkumrêx jabej memã ikato. Djãm mrãmri ne we Metĩndjwÿnh me wãmã tÿx jadjà? Kon. Dja ba bôx ne goja me omũ.

²⁰ Metĩndjwÿnh kute meo bakam djãm me kabênbit? Kati. Mrãmri kute meo bakumrêxkam kute memã tÿx jadjãrdjwÿ. ²¹ Mÿj dja ba ar awÿr ibôxkam gar amã kĩnh? Ga, me kute me àbêr djào me kaprêprêk nhym me tokryja pumũ. Me kute memã bēn tÿxkamdjwÿ me tokry. Djãm ba ar awÿr ibôx ne ar amã ibēn tÿxmã gar atokrymã? Nàr ar awÿr ibôx ne imã ar ajabêkam ije ibēn prïo ar amã ikabên. Djãm tãm ne gar amã kĩnh?

5

Me kute bôm me'õ jaxwe mēnh'ã memã karô.

¹ Me ar akurũm iwÿr tēn bôx ne imã ar akam me'õ jarē. Ne imã,

—Me'ô ne bâmbê prô pytàn o ikwã. Nãm me ã imã ar akam me'ô jarênho ane ba kuman arým ar amã arên ajte ar amã me'ôja axwe jarê. Me kute Jeju mar kêt'ô kute bâmbê prô pytâr kêt. Wākambit we me'ô kute Jeju mar arým bâmbê prô pytã. ² Gar kam apijàm kêt. Me'ôja bâmbê prô pytã gar mÿjja 'ô jarênh kêt ne ate ar akrãn arým amijo adjàmrabit. Ne ga ren ar amikam akaprî:ren ren aminêje bôm me'ôja mē gē ar akôt krī kêt.

³ Mrãmri ne ba jakam idjãm kam ar amar 'ãno djan arým mrãmri me'ô jaxwe wã'ã ikabên djirkumrêx. ⁴ Dja gar Bēnjadjwÿr djwÿnhbê Jeju Kritu kute gwaj bamã arênh kôt me'ô'ã akuprô. Kute bâmbê prô pytârja'ã akuprôn amim kukjan kam kum axwe pãnh jarê. Dja ba ar akàxã ar amaro nhÿn arým ar akôt ikabên dji. Bēnjadjwÿr djwÿnhbê Jeju Kritu ne gwaj bajo ban arým àpênh tÿx. Kam dja gar katàt me'ôja'ã ar akabên djirkumrêx ba arým ar akôt ikabên dji. ⁵ Axwekam 'ã ar akabên djirkumrêx ne on Xatanajmã kanga gē ar o ban arým o ajkē. Dja o ajkē nhym arým ty. Nhym kam Jeju arým amikôt karô dja. Ô akatikam dja Bēnjadjwÿr djwÿnhbê Jeju Kritu bôx ne arým amikôt karô dja nhym arým biknor kêt.

⁶ Gar ate akrãn amijo adjàm rakam mex kêt kumrêx. Ga, me kute djwÿ nhigot djà ngrire djwÿkam rēnhkam arým djwÿ kunī'ÿr bôx nhym igotja pumũ. Me'ô jaxwejadwÿ. Dja gar ate akrã nhym me'ô amijo tēm tãmtã gar akrãptĩ arým amã axwe kĩnh ne kôt ajaxwe.

⁷ Ga, mebê idjaer kukràdjà kôt ne me kute djwÿ nhigot djà tũm kunī kapĩnja pumũ. Nhym kam

arým djwỳ nykam igot djà kêt. Dja gar aminêje me'õ jaxwe jano gê mã tẽ gar kam arým ajaxwe kêt. Ga, me kute me irôbê mrãnh nhõ akatikam me axwe pãnh mrykĩ'átomti parja pumũ. Kritu ne ã anen arým ta gwaj bajaxwe pãnh ty. Nhym kam Metĩndjwỳnh arým gwaj bamã axwe kêt jarẽ gwaj arým kum bamex.

⁸ Ga, Metĩndjwỳnh me irôbê mrãnh nhõ akatikam me kute katàt Metĩndjwỳnh mar kadjy kute djwỳponhbit kurja pumũ. Kritu gwaj bajaxwe pãnh tykkam gwaj badjwỳ dja gwaj katàt Metĩndjwỳnh maro baba. Ga, me kute djwỳ nhigot djà tũm kur kêtja pumũ. Gwaj badjwỳ dja gwaj bajaxwe tũm kunĩ kangan bamã aben kurêja kangan arým katàt Metĩndjwỳnh maro baba. Me kute djwỳkam djwỳ nhigot djà kêtjabit kur, kute djwỳponhbit kur. Gwaj badjwỳ dja gwaj bajêx kêtumrêx ne bakabênkumrêx ne katàt Metĩndjwỳnh maro baba.

Djãm me axwemẽ ro'ã me ar bamã?

A Tex 3.6

⁹ Amrêbê ne ba ar amã pi'òk no'òk ne ar amã,

—Me mjên djwỳnh kupa'ã nàr prõ djwỳnh kupa'ã kurẽ ba kwârĩk wãnh ro'ã ar aba kêt, ane.

¹⁰ Djãm me kum Metĩndjwỳnh kĩnh kêtja'ã ne ba ar amã ane? Djãm ar aje me kum Metĩndjwỳnh kĩnh kêtme ro'ã aba kêtme? Kati. Pyka kunĩkôt me kum Metĩndjwỳnh kĩnh kêtja krãptĩ gwaj te memã bakàxmã. Me mjên djwỳnh kupa'ã nàr prõ djwỳnh kupa'ã kurẽ baja, me kute amim mỳjjao atom rũnh prã:mja, me kute me noo biknor ne kute mebê mỳjjao àkĩnh prãmja, me kute mỳjjao metĩndjwỳnh

karõ nhipeãmã amijarênh prãmja. Pyka kunîkôt me axweja krãptĩ gwaj te memã bakàxmã.

¹¹ Nhym be, me'õ ta kute amijo Jeju mar, ta kute amijo gwaj bakamy'õ. Dja kum axwe kînh rã'ã djãm ro'ã ar abamã? Kati. Me ja'ã ne ba ar amã,

—Kwãrîk wãnh me ro'ã ar aba kêt, ane. Godja me'õ mjên djwýnh kupa'ã nàr prõ djwýnh kupa'ã kurê ba prãm nàr amim mýjja rûnho atom prãm nàr mýjjao metîndjwýnh karõ nhipeãmã amijarênh prãm nàr kute mebê me kurê prãm nàr kadjwati kangôkam* bibãnh prãm nàr kute me noo biknorn mebê mýjjao àkînh prãm godja me'õ ta kute amijo Jeju mar ne ã axwe prãm rã'ão ane kwãrîk wãnh ro'ã aba kêt. Kwãrîk wãnh ro'ã anhõ kwý krëndjwý kêt.

¹²⁻¹³ Me kum Metîndjwýnh kînh kêtja djãm on gwaj baje memã axwe pãnh jarênh babamã? Kati. Metîndjwýnh ta dja me kum kînh kêtjamã axwe pãnh jarê. Nhym be, gwaj ba baje amim Jeju mar bajaxwe jabej baje abenmã axwe pãnh jarênh babamã. Kam, ba ar amã arê. Ar akam me'õ jaxwe ja dja gar kum axwe pãnh jarênhkumrêx ne arým aminêje bõm amê gê ar aro'ã bikprõnh kêt. Tãm ne ja.

6

Me kute memã axwe pãnh jarênh.

¹ Be, jakam ije ar amã mýjja 'õdjwý jarênhmã. Be, ar akam me kute Jeju mar'õ ajmã ajon axwe. Axwe gar arým pa 'amýn tu apijàm kêt ne me kute Jeju

* **5:11** Mýjja me kute o kõm ne kôt bibãnh kunîja, kadjwati kangômê uba kangômê, mýjja kangô kunî ne me kum kadjwati kangô jarê.

mar kêt'ÿr o mrã. Kute kukjêr ne kum axwe pãnh jarênhmã 'ÿr o mrã. Mÿkam ne gar kute amim Jeju mar'ô'ÿr o amrãnh kêt?

² Be, dja gu me baje amim Jeju mar ï pykakam me kunĩ kukij ne memã axwe pãnh jarê. Jeju akubyn bôxkam gu me babê Metĩndjwÿnh nhõ me ja dja gu me me kunĩmã axwe pãnh jarê. Kam ar ga ne gar ren jakamdjwÿ me kute amim Jeju mar jaxwe ja'ã akuprõ ne kum axwe pãnh jarê. Djãm ar aje amim Jeju markam ajõ akrã mex kêtgam ne gar amikupa'ã me kute Jeju mar kêtãm meo mrã?

³ Be, Metĩndjwÿnh kadjy mrãnh djwÿnh kwÿ axwe. Dja gwaj ï memã axwe pãnh jarê. Kam ar ga ne gar ren jakamdjwÿ ren me kute amim Jeju mar'ÿr meo mrã. Nhym be, kati. Amikupa'ã ne gar me kute Jeju mar kêtãm meo mrã nhym me kute Jeju mar kêtgam arÿm memã axwe pãnh jarê.

⁴ Dja me kute amim Jeju mar'ô ajmã ne axwe jabej, kadjy dja gar me'ô kute amim Jeju marjao amiptã. Ar akam rax kêt'õo amiptã gê ar amã kukjan kum axwe pãnh jarê.

⁵ Ga ren ar amikam apijãm ne. Ar aje me kute Jeju mar kêtjamã me kute amim Jeju maro amrãnh prãmkam ga ren ar amikam apijãm ne. Nhym be, kati. Amikam ar apijãm kêtgam ne ba ar amã ikabên ne. Ar ga ne gar aje amim Jeju markam ar akrã mex ne ate me kute Jeju mar kêt'ÿr meo mrã. Kwãrĩk wãnh. Ar ga ne gar ren me kute amim Jeju mar'ô jaxwe'ã akuprõ ne ren arÿm amim kukij ne ren arÿm kum axwe pãnh jarê.

⁶ Nhym be, kati. Ar aje amim Jeju mar ne gar me kute Jeju mar kêt'ÿr meo mrã. Ar aje Jeju

kukwakam meo akamyja me'ÿr meo mrã nhym me arÿm memã axwe pãnh jarênho krĩ. Nhym kam me kute Jeju mar kêtja me'ã ar apumũnho kumex. Kam ne ba ipijã:m ne.

⁷ Ar aje amikupa'ã me kute Jeju mar kêt'ÿr meo amrãnhkam ne gar arÿm axwe amijo mrã. Axwe amijo amrãnhkam ga ren ar arÿm ate akrã. Me kute amim Jeju mar ren te ar anoo akno ga ren ar ate akrã. Me ren te ar abê mÿjjao akno ga ren ar ate akrã ren me kute Jeju mar kêt'ÿr meo amrãnh kêt.

⁸ Nhym be, kati. Ar ga ne gar me noo abiknor ne mebê mÿjjao abiknoro aba. Ar akamy ne gar ã aro ane.

⁹ Kwãrĩk wãnh gar amim,

—Dja ba te ijaxwe rã'ã nhym Metĩndjwÿnh arÿm amiwÿr ijo wabin ijo ba, anhÿr kêt. Kwãrĩk wãnh ã amim ajêx ne aminoo abiknoro anhÿr kêt. Mÿj xê dja Metĩndjwÿnh meo ba kêt?

Bir, me kute mjên djwÿnh kupa'ã nàr prõ djwÿnh kupa'ã kurẽ ba prãmja.

Nàr me kute mÿjjao metĩndjwÿnh karõ nhipêxmã amijarênh prãmja.

Nàr me kute mebê prõ ãkĩnh nàr mjêno ãkĩnhja. Metĩndjwÿnh kute me jao ba prãm kêt.

Nàr me kute me kupênho ikwã kadjy me my kute amijo me nire pyrãkja.

Nàr me my kute me my kupênho ikwãja nàr me nire kute me nire kupênho ikwãja. Metĩndjwÿnh kute me jao ba prãm kêt.

¹⁰ Nàr me ãkĩnhãja.

Nàr me kute amim mÿjjao atom rũnh prãmja.

Nàr me kute kadjwati kangôkam* bibânh prãmja.
Metĩndjwýnh kute me jao ba prãm kêt.

Nàr me kute mebê me kurê kadjy me'ã kabên punu
prãmja.

Nàr me kute me noo biknor ne mebê mýjjao prõt
prãmja.

Metĩndjwýnh kute õ kàjkwakam me ja'õo ba prãm
kêtkumrêx. Kwârĩk wãnh amim ajêx ne aminoo
abiknor kêt ne amim,

—Dja ba te imã ijaxwe prãm rã'ã nhym
Metĩndjwýnh arým amiwýr ijo wabin ijo ba, anhýr
kêt.

¹¹ Amrêbê gar akwý mekôt ã amijo ane. Nhym
kam Metĩndjwýnh arým ar ajo kute mrãmri ne me
kute me põnh nhym me arým mextire pyræk. Nãm
arým amimexo ar ajo mex ne arým ar amã axwe
kêt jarê gar arým kum amexkumrêx. Ar aje tu
amim Bênjadjwýr djwýnhbê Jeju Kritu markam ne
arým ã ar ajo ane. Metĩndjwýnh Karõo arým ã ar ajo
ane.

*Me ari prõ, mjên kupa'ã kurê ba nêje kute me
akre.*

Mat 5.27; Ep 5.3; Kor 3.5

¹² Nã gãm ar abenmã,

—Apýnh imã mýjja kĩnh djàri dja ba kunõ iba
nhym Metĩndjwýnh ajmã ijo kêtkumrêx, anhýr ar o
aba. Djãm ba ne ba amim anhýr ar o iba? Kati.
Djãm apýnh imã mýjja kĩnh djàri dja ba kunõ iban
arým amijo mex? Kati. Gar amim,

* **6:10** Mýjja me kute o kôm ne kôt bibânh kunija, kadjwati kangômê uba kangômê, mýjja kangô kunĩ ne me kum kadjwati kangô jarê.

—Apÿnh imã mÿjja kÿnh djàri dja ba kunõ iba nhym Metÿndjwÿnh ajmã ijo kêtumrêx, anhÿr ar o aba. Djãm ba ne ba amim anhÿr ar o iba? Kati. Dja ba imã mÿjja kÿnh ne arÿm ije o ibamã ne kam arÿm amiman amim,

—Kati. Dja ba mÿjja wão iban kam arÿm te ije kangamã, ane. Dja ba ã amimaro anen kam arÿm o iba kêt ne. Te imã kÿnh ba o iba kêt ne.

¹³ Nã gãm ar abenmã,

—Me tik kadjy ne djwÿ. Djwÿo me ajne kadjy ne me tik, anhÿr ar o aba. Nhym be, djwÿmẽ me tik kajgo. Metÿndjwÿnh dja pyka mẽ o amrà nhym kêt ne. Nhym be, gwaj ba, djãm gwaj bakajgo? Kati. Mÿj kadjy ne gwaj ar baba? Bir, gwaj baje Bënjadjwÿr djwÿnh mar nhym kute ar gwaj bajo ba kadjy ne gwaj ar baba. Mÿj kadjy ne gwaj banhipêx? Djãm ga aje amjên djwÿnh kupa'ã ar akurê aba, nàr gwaj baje baprõ djwÿnh kupa'ã ar bakurê babamã? Djãm ja kadjy ne Metÿndjwÿnh gwaj banhipêx? Kati. Ta amikadjy ne gwaj banhipêx.

¹⁴ Metÿndjwÿnh tÿxo arÿm akubyn Bënjadjwÿr djwÿnho tÿn ne. Ne kam gêdja gwaj badjwÿ kôt akubyn gwaj bajo tÿn.

¹⁵ Be, Kritu ne arÿm gwaj bajo kute apÿnh amikukràdjã pyræk. Kute arÿm ijo amikukràdjã pyrækkam djãm ije me kuprÿ mjên prãmjaõ inõrmã? Kati. Djãm me ni kuprÿja mex? Kati. Kam ije me kuprÿo inõr prãm kêtumrêx. Kritu kute arÿm ijo amikukràdjã pyrækkam ije me kuprÿo inõr prãm kêtumrêx. ¹⁶ Amrêbê ne me bakukãmãre memã kum,

“Ar ï abenã tÿm ne kam kute ï pydji pyræk.”

Nãm ã me bakukãmãre memã ane. Ga, me kute me kuprÿ mjên prãmjao ikwãkam abenã tÿm ne kam kute mrãmri ne ï typdji pyræk ja pumũ. Ja ne Kritumã mex kêt. ¹⁷ Nhyim be, me Bënjadwÿr djwÿnhmê typdjija ne me arÿm ta Karökôt typdji.

¹⁸ Ar aje me'õ kuprÿo anõrmã on kum akàx ne kubê aprõt ne. Dja ga me kuprÿo anhikwãn arÿm aminhïo abikênh rax ne. Nhyim be, aje mÿjjao adjækĩnhkam ne ga amibu'ã meo ajkê. Nàr aje me'õnh bĩnkam nàr aje memã ajêxkam ne ga amibu'ã meo ajkê. Nàr, apÿnh me àpênh jaxwe 'õdjwÿkam me kute amibu'ã meo bikênh. Nhyim be, me kute me kuprÿo ikwãkambit ne me kute aminhïo bikênh rax ne.

¹⁹ Djãm ar aje amimar kêt? Ga, Metĩndjwÿnh ò kikretikam ÿrja pumũ. Metĩndjwÿnh Karõ ne ar akamdjwÿ nhÿ. Mexti:re ne axwe kêtukumrêx ne ar akam nhÿ. Kàjkwakam Metĩndjwÿnh ne ar amã ano nhyim nhÿ. Djãm ar aje ja mar kêt? Djãm ar ga dja gar amijo aba? Kati. ²⁰ Metĩndjwÿnh arÿm pãnh raxo ar ajo pãnh ne ar ajo ba. Ga, kute Kra janor nhyim pĩte'ykam tyk ne kute o ar ajaxweo pãnhja pumũ. Kute pãnh ra:xo ar ajo pãnh ne ar ajo ba. Kam, dja gar katàt ar amijo aban adjukaprĩ nhyim kam me arÿm ar apumũn amim,

—Be ga, me kute katàt Metĩndjwÿnh mar ne kêt kute amijo baja pumũ. Me ukaprĩkumrêx. Kam, ne me mrãmri Metĩndjwÿnh'ã ujarênhkumrêx ne. Arÿm imã kĩnhkumrêx, ane. Dja me ã ar akatàt pumũnhkam ane.

*Me abenwÿr môr'ã ujarênh.
Ep 5.22; Kor 3.18; Idja 13.4*

¹ Ar aje amrêbê nînh imã pi'ôk no'ôkkam ne gar mÿjja kwÿ jabej ikukij. Me kute abenwÿr môr jabej ikukij. Jakam dja ba arÿm kôt ar amã arê gar ama. Be, me abenwÿr môr kêt kam ne me kwÿ mexkumrêx.

² Nhym be, ar amy kunîkôt ren aprô nhym ar anire kunîkôt ren amjên. Mÿkam? Bir, me krãptî kute mjên djwÿnh kupa'ã nâr prô djwÿnh kupa'ã kurê ba prãm kam. ³ Ne kam ar amy, kwârîk wãnh ate anhikwãn aprôbê aminê kêt. Ar aniredjwÿ, kwârîk wãnh amjênbê ate anhikwãn kubê aminê kêt. ⁴ Mÿkam? Bir, djãm me abenwÿr bakam akubyn kuprÿkam kute amijo baja kôt kute amijo ba rã'ãn kute amidjwÿnhbit mar ne kute o bamã? Arÿm prô'ÿr bakam gêdja prôdjwÿ maro ba. Nhym prôdjwÿ amipãnh mjên maro ba.

⁵ Kam kwârîk wãnh aben bê ate ar anhikwãn aben bê aminê kêt. Ar aje abenmã akabên mex jarênhkambit dja gar apÿnh anhikwã. Nãm me kwÿ kute Metîndjwÿnhmã amijajbur ne kum kabên'ã rît kadjy apÿnh ikwã kryre. Ne kam ajte ro'ã ikwã. Me kute aben bê aminê'ã akati krãptîkam tÿx kêt. Tÿx kêt kam Xatanaj ren axwe'ã memã apnê nhym me ren arÿm rerekren ren arÿm prô djwÿnh kupa'ã amijo tê. Nâr mjên djwÿnh kupa'ã amijo tê. Nhym be, kati. Dja gar apÿnh anhikwã: nhym ajã akati ngrêrebit apêx gar kam ajte aro'ã anhikwã.

⁶ Djãm ar akunî abenwÿr amôrmã ne ba ar amã 'ã karô? Kati. Ar akwÿ amã amijo anhÿr prãm kêt jabej amã amijã ma. ⁷ Ba iprô kêtja pumû. Ba amim,

—Me kunĩ ren kute ipyràk ne ren me mexkumrêx, ane. Metĩndjwỳnh ne me kwỳmã tỳx jangij nhym me kum amijã ma rã'ã. Nhym me kwỳ tỳx kêt ne kum amijã ma kêt. Gêdja me ta kute amimar kôt abenwỳr ba nàr abenwỳr ba kêt jabej.

⁸ Ne kam ar aprõ kêt. Nàr, ar amjên kêt. Nàr ar anhikjê arỳm ty. Ba ar amã arẽ. Ga ren ar arã'ã ne ren aje ipyràk ne ren kam amexkumrêx. ⁹ Nhym be, te amã amijã mamã ne abenwỳr amõr prãm. Abenwỳr ar amõr prãm kam dja gar tu abenwỳr mõ. Abenwỳr ar amõrkam amexkumrêx. Ar amã aben prãm kajgo ne mex kêt.

¹⁰ Nhym be, ar ajõ arỳm abenwỳr amõrkam ba arỳm 'ã ar amã karõkumrêx. Bẽnjadjwỳr djwỳnh kumrêx ne imã arẽ ba kôt ar amã arẽ. Ar anire, kwãrĩk wãnh amjên kanga kêt. ¹¹ Nàr kon, godja ar ajõ aje arỳm amjên kanga jabej ne ajte amã amjên prãm jabej. Dja ga amã akubyn amjên tũm kĩnh gê akubyn awỳr mõ. Nàr dja ga te o ane nhym kum akĩnh kêt kwãrĩk wãnh atemã amjên 'õdjwỳ jabej kêt. Me amydjwỳ, kwãrĩk wãnh aprõ kanga kêt.

¹² Ne kam ar ajõ anhikjê kute Jeju mar kêt dja ba ar amã arẽ. Djãm Bẽnjadjwỳr djwỳnh ne imã arẽ ba arỳm ije ar amã arẽnhmã? Kati. Ba ije markam dja ba ar amã arẽ. Ga abê Jeju kukwakam ikamy'õ arỳm aprõ nhym kute Jeju mar kêt. Ne kam ar aro'ã ar aba kadjy kum akĩnh. Kwãrĩk wãnh kanga kêt. ¹³ Ar anidjwỳ arỳm amjên nhym kute Jeju mar kêt. Ne kam ar aro'ã ar aba kadjy kum akĩnh. Kwãrĩk wãnh kanga kêt. ¹⁴ Mỳkam? Bir, amjên kute Jeju mar kêtja ne Metĩndjwỳnh arỳm amiwỳr o tẽ. Akôt ne amiwỳr o tẽ. Nhym ar ajõ aprõ kute Jeju

mar kêtja ne Metîndjwÿnh arÿm amiwÿr o tẽ. Akôt amiwÿr o tẽ. Ne ren amiwÿr o tẽm kêt nhym ren akradjwÿ Metîndjwÿnh nokrekam mex kêt. Nhym be, kati. Akôt akradjwÿ Metîndjwÿnhmã mex.

¹⁵ Nâr, gêdja kute Jeju mar kêtja akanga jabej. Kwârîk wãnh wãm tẽ. Akmere, àpnhîre ar, djãm aje arek 'ã angràn akaprî râ'ãmã? Kati. Arÿm kute akangakam on ate akrã. Gwaj badjumar mexmã ne Metîndjwÿnh amiwÿr gwaj bajuw ne gwaj bajo ba. ¹⁶ Me nire ar, djãm mrãmri ar aje Jeju'ÿr ar amjêno akêxmã? Djãm arÿm aje mar? Kati. Aje mar kêt. Nâr, me my ar, djãm mrãmri ar aje Jeju kôt ar aprõo akêxmã? Djãm arÿm aje mar? Kati. Aje mar kêt.

¹⁷ Metîndjwÿnh kute amiwÿr ar ajwÿr ne ar ajo bakam djãm aje aba djà kangamã? Kati. Djãm aje aprõ, amjên kangamã? Kati. Akuprÿkam djãm aje me'õ'ÿr amõrmã? Kati. Djãm aje adjàpênh djà kangamã? Kati. Ba ar amã arê gar ama. Dja gar arek apÿnh aba djà, adjàpênh djàjakam amrãnh katàt râ'ã. Ja'ã ne ba me kute amim Jeju mar kunĩmã karõn memã arê. Apÿnh me kute Jejukôt ar aben pydjio ba djàrija kunîkôt memã arê.

¹⁸ Djãm arÿm ar amy nhinhu kà rênh nhym Metîndjwÿnh arÿm amiwÿr ar ajuw ne ar ajo ba? Kwârîk wãnh ar amy kà rênho bimirak kêt. Kwârîk wãnh memã,

—Imy nhinhu kào akuprõn 'ã kay gê kam arÿm kute adjakamã imy kà djwÿnh pyrak, anhÿr kêt. Tu ar amy kà rênh râ'ã ne ar abê idjaer râ'ã. Djãm ar amy nhinhu kà tã nhym Metîndjwÿnh arÿm amiwÿr ar ajuw ne ar ajo ba? Kwârîk wãnh ar amy kà rênh kêt. ¹⁹ Djãm me kute amimy kà nhinhu

rênh nhym Metîndjwÿnh arÿm me kam kÿnh? Kati. Djãm me amimy kà tã nhym arÿm me kam kÿnh? Kati. Nhym be, dja gar kabên man kôt ar amijo aba. Kute me kute katàt amijo ba'ã memã karôkôt, kabênja kôt dja gar amijo aba nhym kambit arÿm ar akam kÿnhkumrêx.

²⁰ Apÿnh ar adjàpênh djà tûm, ar aba djà tûm nhym Metîndjwÿnh kute kam amiwÿr ar ajwÿr ne ar ajo ba. Kam ar ajo bakam kwârîk wãnh ar aba djà tûm kanga kêt. Dja gar mã Metîndjwÿnh man arek ar aba djà tûm, ar adjàpênh djà tûmkam ar aba rã'ã ne.

²¹ Djãm me kute apa 'amÿnh ga tu memã adjàpênh kajgo ar aba nhym Metîndjwÿnh arÿm amiwÿr ajuw ne ar ajo ba? Kwârîk wãnh adjàpênh pãnh kêt kam adjumar punu kêt. Adjumar mex ne arek kam adjàpênh rã'ã. Nhym kam me amã,

—Arÿm me kute amã ikra karomã, ane.

Dja ga kum,

—Ã. Bon ba arek mekôt ar iba, ane. Nhym me arÿm amã ikra karo ga arÿm ga arek mekôt ar aban amim apê. ²² Kam, ar akwÿ ne me arÿm ar apa 'amÿ gar tu memã adjàpênh kajgo ar abaja. Kwârîk wãnh kam ar akaprî kêt. Kritu ne arÿm amiwÿr ar ajuw ne ar ajo ba. Gar kam ga kôt ar amijo aban akÿnhkumrêx. Nâr, ar akwÿ me'ô kute ar apa 'amÿnh kêt gar amim adjàpênh ar abaja. Kritu ne arÿm amiwÿr ar ajuw ne ar ajo ba kute mrãmri ne me'ô bënjadjwÿr kute me pa 'amÿnh nhym me kute katàt kabên kôt ar amijo ba pyrâk. Kritu ne arÿm ar ajo ba gar katàt kabên kôt ar amijo aba.

²³ Ga, me kute arÿm me'ô pa 'amÿnhja pumû. Nhym me'ôja arÿm 'ÿr bôx ne arÿm o pãnh ne o

katon o aminhõ. Nhyam kam arým kum àpênh ar ba. Metĩndjwýnhdjwý ne kute pãnh raxo ar ajo pãnh ne ar ajo katon arým amim ar ajo ba. Ga, kute Kra janor nhyam kute pĩte'ykam tyk ne kute o ar ajaxweo pãnhja pumũ. Pãnh ra:xja pumũ. Kam me kum Metĩndjwýnh kĩnh kêt kukràdjaja kwãrĩk wãnh ar amã kĩnh kêt gê me amikõt ar ajo ba kêt. Ga ren ar amã kĩnh nhyam ren me amikõt ar ajo ba ga ren ar arým aje mrãmri ne me'õ pa 'amýnh ne mekõt ba pyræk.

²⁴ Akmere ar, apýnh ar adjapênh djà tũm, aba djà tũm nhyam Metĩndjwýnh kute kam amiwýr ar ajo akêx. Kam kute amiwýr ar ajo akêxkam kwãrĩk wãnh ar aba djà tũm kanga kêt. Dja gar tu amim Metĩndjwýnh mar tỳxkumrêx ne arek ar aba djà tũmkam ar aba rã'ã ne.

²⁵ Me nire kraxje me'õ kute 'ýr mõr kêt rã'ã. Me'ã ne ije ar amã karõmã. Ba ije markam dja ba me'ã ar amã karõ. Djãm Bẽnjadjwýr djwýnh ne imã arê ba arým ije ar amã arênhmã? Kati. Ba ije markam dja ba ar amã 'ã ikabên jarê. Bẽnjadjwýr djwýnh kum ikaprĩkam ne arým ije ikabên jarênh katàt kadjy ijo mex. Ba kam ba katàt ar amã arênhkumrêx.

²⁶⁻²⁷ Me kute gwaj baje amim Jeju marjao bikênh kumex gwaj batokry kumex. Kam, djãm arým amjên nàr arým aprõ? Dja ga arã'ã. Kwãrĩk wãnh kanga kêt. Nàr, djãm amjên kêt rã'ã nàr djãm aprõ kêt rã'ã? Dja ga arã'ã. Kwãrĩk wãnh amjên nàr aprõ jabej kêt.

²⁸ Nàr, ga kam arým me'õ nire'ýr mõ. Djãm kam ga arým amijo ajkên ajaxwe? Kati. Nhyam me my'õ 'ýr mõrkam djãm nire axwe? Kati. Djãm arým amijo

ajkên axwe? Kati. Ba ar amã arê gar ama. Dja gar abenwÿr môn arÿm amikam ar adjumar punu, ar atokry kumex ma. Ar ajamãnhkrutkam ne ajte ar akrakam dja gar amikam adjumar punu kumex ma. Nâr, dja gar abenwÿr amôr kêt ne arÿm ar adjumar punu kumex mar kêt. Apydjikam adjumar punun aje atokry kumex mar kêt. Ar adjumar punun ar atokry karõ ne ba kukãm ijamak bën bit abenwÿr ar amôr nêje ar akukrà.

29-31 Akmere àpnhîre ar, ba ar amã arê gar ama. Pykakam mÿjja kunî dja ï kêt ne. Gwaj mÿjjao baba 'ikrân ne. Kam, dja gwaj pykakam gwaj banhõ mÿjja kunîkôt bajamak bën tÿx kêt. Godja arÿm aprõ. Djãm aje o aba rã'ãmã? Kati. Dja ga o aba 'ikrân ne. Kam kwârîk wãnh kôt ajamak bën tÿx kêt. Nâr, godja arÿm amÿr jabej. Djãm amÿr rã'ãmã? Kati. Dja ga amÿr 'ikrân ne. Kam, kwârîk wãnh kôt ajamak bën tÿx kêt. Nâr, godja arÿm akînh jabej. Djãm akînh rã'ãmã? Kati. Dja ga akînh 'ikrân ne. Kam kwârîk wãnh kôt ajamak bën tÿx kêt. Nâr godja ga arÿm pi'ók kaprî pãnh mÿjja mex'õ byr jabej. Djãm o aba rã'ãmã? Kati. Dja ga o aba 'ikrân ne. Kam, kwârîk wãnh kôt ajamak bën tÿx kêt. Gwaj pykakam gwaj banhõ mÿjja kunîkôt bajamak bën tÿx kêt. Djãm gwaj baje o baba rã'ãmã? Kati. Dja gwaj o baba 'ikrân ne.

32 Mÿkam ne ba ar amã ikabên ja jarê? Bir, dja gar ikabên ja man arÿm pykakam mÿjja kôt ajamak bën tÿx kêt ne adjumar punu kêt.

Me prõ kêt ne me kute kàjkwakam Bënjadjwÿr djwÿnhmã àpênh kadjy amimar. O kînh kadjy kute amimar. 33 Me arÿm prõ ne me kute pykakam

mÿjja kadjy àpênh kadjy amimar. Kute prõo kînh kadjy kute amimar.

³⁴ Me nire arÿm mjênja ne atemã umar nhym me nire me'õ kute 'ÿr mõi kêtja ne atemã umar. Me apÿnh umar. Mjên kêtja Bênjadjwÿr djwÿnhmã àpênh kadjy kute amimar. Nãm prîne kum amijã man Bênjadjwÿr djwÿnh mar 'ãno dja. Nhym be, arÿm mjênja pykakam mÿjja kadjy àpênh kadjy kute amimar. Nãm kute mjêno kînh kadjy kute amimar.

³⁵ Djãm ar akunĩ akuprÿmã ne ba ar amã ja jarê? Nâr, gar arÿm aprõkam nâr gar arÿm amjênkam, djãm kam ar akaprĩmã ne ba ar amã ja jarê? Kati. Bênjadjwÿr djwÿnhmã prîne ar amexmã ne ba ar amã arê. Dja gar ikabênja man arÿm kum adjàpênh 'ãno dja. 'ãno dja nhym mÿjja'õ arÿm ar akunor kêt. Ja kadjy ne ba ar amã arê.

³⁶ Nâr, akra nhym mjên kêt rã'ã jabej ga arÿm kam adjumar mex kêt ne ar o aba. Arÿm abatãnh mex tãn kum mjên prãm. Arÿm aje mjênmã arênh ne õr prãm jabej kum angã. Ga kam amex. Kwãrik wãnh ar abenwÿr mõi. ³⁷ Nâr kon, akra kum me my prãm kêt ne aje me'õmã õr prãm kêt. Aje amim akra'ã karõn amim,

—Kati. Ba arek ikrao iba, ane. Jadjwÿ ne mex.

³⁸ Kam ne me kute mebê kra nê mexo me kute memã õr jakrenh.

³⁹ Metĩndjwÿnh kukràdjã kôt dja prõ mjên'ã ngrà. Mjên tĩnri 'ã ngrà. Nhym kam godja arÿm mÿjja'õ kubê kubĩ nhym tyk jabej. Dja kum me my 'õdjwÿ 'ÿr mõi prãm jabej arÿm 'ÿr mõi. Dja me'õ kute amim Jeju marbit'ÿr mõi. ⁴⁰ Ba kam bajbit 'ã amim,

—Nãm ren mjên kêt rã'ã nhym ren umar mex. Arÿm ajte mjênkam umar mex ngrire, ane. Nã bãm ã amim ane. Metĩndjwÿnh Karõ kute ijo bakam ba badjwÿ 'ã katàt ikabên jarê. Ja ne ba kuma. Tãm ne ja.

8

Me kute mÿjjao metĩndjwÿnh karõ nhipêxmã mry bôrja'ã ujarênh.

Kô k 13.2; Gar 5.13; Ped k 4.8; Dju k 3.18

¹ Me kute mÿjjao metĩndjwÿnh karõ nhipêxmã mry bôrja krêndjwÿ. Jadjwÿ ne gar abej ikukij. Gar imã,

—Djãm ar ije amim Jeju mar mÿjja karõmã mry bôrja kurmã? Nàr djãm ar ije kur kêtãm? ane. Jakam ije 'ã ar amã ikabên jarênhmã. Ar ga ne gar we,

—Djãm ar ino kêt? Djãm ar ijamakkre kêt? Arÿm ar ije mÿjja mar, ane. Nà, gwaj bakunĩ baje mÿjja kwÿ mar. Badjwÿ dja ba ar amã arê. Gwaj baje mÿjja kumex markam ne gwaj baje amibên prãm. Nhym be, gwaj bamã aben jabêkam baje abenmã tÿx jangjêho tẽn kam baje amim Jeju mar mexo amũ aben kamên arÿm mar rax ne.

² Be, me kute mÿjja maro amibên prãm kam djãm mrãmri kute mÿjja markumrêx? Kati. Kraxje kute mÿjja mar mex kêt rã'ã. ³ Nhym be, me'õ kum Metĩndjwÿnh jabê jabej, tãmja dja Metĩndjwÿnh amipãnh kuma.

⁴ Kam, me kute mÿjjao metĩndjwÿnh karõ nhipêxmã mry bôr kurja mÿj dja gwaj mar on? Mÿjjao metĩndjwÿnh karõ nhipêx kunĩ ne kajgokumrêx. Nhym be, Metĩndjwÿnh pydji.

'Ôdjwỳ kêtkumrêx. Ja ne gwaj kam kuma. ⁵ Mrãmri me kute arĩk apỹnh mỳjjamã metĩndjwỳnh jarēnh. Kàjkwakam nàr pykakam mỳjja krãptĩkumrêx nhym me kute arĩk kum metĩndjwỳnh, bēnjadjwỳr djwỳnh jarēnho ba.

⁶ Nãm me te mỳjja kumexmã metĩndjwỳnh jarē gwaj bamã ne Metĩndjwỳnh pydjibit. Me Babãm djwỳnh. Tãm ne kute mỳjja kunĩ nhipêx. Kute amikadjy gwaj banhipêx. Bēnjadjwỳr djwỳnhbê Jeju Kritu pydji. Kôt ne mỳjja kunĩ kato. Gwaj badjwỳ kôt bakato. Ja ne ar aje mar. Badjwỳ ije mar.

⁷ Metĩndjwỳnh pydjibit. Nhym kam mỳjjao metĩndjwỳnh karõ nhipêx ja ne kajgo. Ne kam djãm me kunĩ kute amim, “Mỳjjao metĩndjwỳnh karõ nhipêx ne kajgo”, anhỹro ba? Kati. Me kwỳ ja ne me arĩk amim,

—Be, mỳjjao metĩndjwỳnh karõ nhipêxbê metĩndjwỳnh'õ. Nãm me kwỳ ã amim ane, kute Metĩndjwỳnhkumrêx mar rerekre rã'ãkam. Ne kam arỳm mry bôrja krê. Ne kam arỳm amim,

—Be, mỳjjao metĩndjwỳnh karõ nhipêxmã ne me kute mry bôrja. Kubê ne metĩndjwỳnh'õ. Ba arỳm mekôt mryja krê. Arỳm ne ba Metĩndjwỳnhkumrêxkam ijaxwe ne, ane. Me kute Metĩndjwỳnhkumrêx mar rerekre rã'ãkam me ã amim ane.

⁸ Nhym be, djãm gwaj baje Metĩndjwỳnh mar tỳxkam ã amim ane? Kati. Gwaj ã amim anhỹr kêt. Gwaj baje mỳjja kunĩ krēn kajgokumrêx nhym ajmã kute kêt. Djãm gwaj baje mỳjja'õ krēno Metĩndjwỳnh kôt ajkamẽ? Kati. Nàr, djãm gwaj baje krēnkam ne Metĩndjwỳnh gwaj bamã punu jarẽ?

Kati. Nâr, djâm gwaj baje krên kêt kam ne gwaj bamã mex jarê? Kati. Mÿjja kunĩ ne me kute krên kajgo. Kam ajmã kute kêt.

⁹ Nhy m be, gora amijãno dja. Dja gar amid-jwÿnhbit maro aban arÿm tu mÿjja karõ nhõ mry krêno aba. Nok ga ren tu õ mry krêno abao ren me'õo akêx jabej. Nok ga ren me'õ kute amim Jeju mar rerekreja Metĩndjwÿnhbê o akêx jabej nhy m ren ate ar ba jabej. Kam gora amijãno dja. Nok ga ren o me'õo akêx ne ren kam aje mÿjja kute me par tok nhy m me rôrôk pyrâk.

¹⁰ Ga amim,

—Djâm ije mÿjjao metĩndjwÿnh karõ nhipêx nhõ mry krênkam Metĩndjwÿnhbê ajmã ikuten ijaxwe? Kati. Ije krênkam ajmã ikute kêt. Mÿjjao metĩndjwÿnh karõ nhipêx ne kajgo. Õ mrydjwÿ ne kajgo, anhÿro aba. Aje amim anhÿro abakam ne ga tu mÿjjao metĩndjwÿnh karõ nhipêx nhõ kikretikam tẽn me ikô'ã nhÿ. Nhÿ:n arÿm õ mry krê. Nhy m arÿm me'õ kute amim Jeju mar rerekre awÿr bôx ne arÿm amim omũ. Djâm kute 'ã amim karõ kêt mã got? Kati. Dja amim,

—Je, ba badjwÿ krêno iba, ane. Kute Metĩndjwÿnh mar rerekreja dja amim anen arÿm krêno ba.

¹¹ Ga amim,

—Djâm ije mÿjjao metĩndjwÿnh karõ nhipêx nhõ mry krênkam Metĩndjwÿnhkumrêxbê ajmã ikuten ijaxwe? Kati. Ije mry krênkam ajmã ikute kêt. Mÿjjao metĩndjwÿnh karõ nhipêx ne kajgo. Õ mry ne kajgo, anhÿro aba. Ne kam tu mÿjja karõ nhõ mry krê. Nhy m kam aje me'õo akamyja kute

Metĩndjwỳnh mar rerekreja arỳm apumũ. Ta kute anhỹr djwỳnhrà m arĩk amim,

—Mỳjjao metĩndjwỳnh karõ nhipêxbê metĩndjwỳnh'õ. Dja ba õ mry krẽn arỳm Metĩndjwỳnhkumrêxbê ajmã ikuten arỳm ijaxwe, anhỹro ba. Ta kute arĩk amim anhỹro ba ja ga arỳm tu nokrekam mỳjja karõ nhõ mry krẽ. Nhym arỳm apumũn amim,

—Ga, me'õ kute Metĩndjwỳnh mar tỳx kute mỳjja karõ nhõ mry krẽnja pumũ. Je, ba badjwỳ kuro iba, ane. Ne kam arỳm tu mỳjja karõ nhõ mry krẽ. Kritu kute utàr kadjy arỳm axwe pãnh ty. Akamy kute amim Jeju mar rerekre jaxwe pãnh ty. Ga krẽ nhym arỳm akudjwa kukrẽ. Kukrẽn arỳm arĩk amim, “Ijaxwe”, anhỹro ba.

¹² Akamy kute amim Jeju mar rerekreja ta kute arĩk amim,

—Dja ba mỳjja karõ nhõ mry'õ krẽn kam ajmã ikuten ijaxwe, anhỹro ba. Ga mỳjja karõ nhõ mry krẽ nhym arỳm akudjwa kwỳ krẽn arỳm arĩk amim, “Ijaxwe”, anhỹro ba. Nhym kam Kritu arỳm ga amã, “Ajaxwe”, ane. Ga ren krẽn kêt nhym Kritu ren amã ajaxwe jarẽn kêt. Nhym be, kati. Ga krẽ nhym Kritu arỳm amã, “Ajaxwe”, ane. ¹³ Kam mỳj ne ba ren ba nẽ. Bir, ba ren mỳjja karõ nhõ mry krẽ nhym me'õ kute amim Jeju mar rerekre ren ikudjwa kukrẽn ren amim, “Ijaxwe”, ane ba ren kam ajte krẽn kêt kumrêx. Me kute ipumũnh ne ikudjwan kute amim, “Ijaxwe”, anhỹr karõ dja ba ajte krẽn kêt kumrêx.

Jeju kute Paur janor'ã kute memã amijarênh.

¹ Djãm mrãmri ne ba we imã mỳjja kĩnh ne ije o ibamã nhym me we ipa 'amỳ ba we te ije o ibamã? Kati. Ba ne ba ije o iba kêt. Djãm mrãmri ne we Jeju ta kute ijanor kêt? Kati. Mrãmri ne ta kute ijanorkumrêx. Djãm mrãmri ne ba we ije gwaj banhõ Bênjadjwỳr djwỳnh pumũnh kêt? Kati. Mrãmri ije omũnhkumrêx. Kum idjãpênhkam djãm 'ỳr ije ar ajo akêx kêt got? Ba ne ba Jeju'ỳr ar ajo akêxkumrêx.

² Wãnh ar abu'ã me wã ijã,

—Kati. Jeju kute Paur janor kêt, ane. Ije Kritu'ỳr me wão akêx kêt kam ne me ã ijã ane. Djãm ar ga ne gar ijã ane? Kati. Ar ga ne gar aje ijã anhỳr kêt. Mỳkam? Bir, ba ne ba Kritu'ỳr ar ajo akêx. Dja gar akubyn amikôt amijo tẽn ba ije Kritu'ỳr ar ajo akêxja ma. Ne arỳm amim,

—Mrãmri ne Kritu kute Paur janorkumrêx. Ga, Paur kute Kritu'ỳr ijo akêxja pumũ, ane. Dja gar ã amim ijã ane.

Me kute ren Paurdjwỳo djuw mex'ã kute memã amijarênh.

³ Ar akwỳ ne gar we abenmã,

—Djãm gwaj baje Paur aro djuw mexmã? Ar kute gwaj bamã kukràdjà jarênh pãnh aro djuw mexmã? Kati. Kwãrĩk wãnh gwaj o pãnh kêt. Djãm Jeju ne Paur jano got? Kwãrĩk wãnh gwaj Paurmã o pãnh kêt, ane. Ar akwỳ ã ijã ane. Me kwỳ jamã ije jakam amijarênhmã.

⁴ Jeju kute ar 'õdjwỳ janorja ar awỳr bõx ne ar amã kukràdjà jarẽ. Gar kam pãnh arkum mỳjja ngã nhym ar kukrẽn o ikõ. Nhym be, ar ba, djãm ar

bajbit ne gar ren ar imã o pãnh kêt got? Ar ije amã kukràdjà jarênhja gar ren ar imã o pãnhkumrêx.

⁵ Ar kute ni kute amim Jeju mar'ÿr mör ne mã amikôt o ba. Djãm kam bajbit ren iprô'ÿr imör kêt got? Ba ren iprô'ÿr imörkumrêx. Wãnh ne Jeju kute ar anor 'ödÿwÿ ar memã arênhho ban mã prô japrôn o ba. Jeju kôt axikôt ar apôxdÿwÿ. Pedrudÿwÿ. Idji 'ödÿwÿbé ne Xepa. Wãnh ne ar mã prô japrôn o ba.

⁶ Jeju kute ar 'ödÿwÿ janorja ar ar awÿr bôx ne ar amã arê gar arÿm memã kabêno pãnh. Nhym be, bamê Banabemê ne bar ije ar amã pãnh'ã idjà'wÿr kêt. Ar idjà'ÿr pãnh ne bar amim inhô pi'ók kaprïo jamÿ. Djã ne ba ren ar amã ikabên pãnh'ã idjà'wÿr kêt? Kati. Ba ren ar amã ikabên pãnh'ã idjà'wÿrkumrêx.

⁷ Ga, me krâkamngônhja pumũ. Nhÿnh got krâkamngônh'ô me 'ÿr prôt ba ne ta ô pi'ók kaprïo kute amim djwÿ, mÿjja jamÿnh? Kati, kute anor djwÿnh nhô pi'ók kaprïo ne amim mÿjja jamÿ. Kute me aêro ba nhym kute pãnh memã pi'ók kaprïo nhôro ne me amim mÿjja jamÿ. Ga, ajte me kute pidjô kre nhym nep nhym me kute kurja pumũ. Djãm pidjô nep nhym me kute kur kêt got? Ga, nep nhym me kute kre pãnh kute krênja pumũ. Ga, ajte me kute mrykí'ãtomtio djuw mexo baja pumũ. Djãm kute kã kangô kwÿo kôm kêt got? Kute kwÿo kôm kumrêx. Kute o djuw mex pãnh kute kwÿo kôm kumrêx.

⁸ Ba ibê pykabê me'ô kajgo ne ba ar amã ja jarê. Nhym kôt Metĩndÿwÿnhdjwÿ ar amã arê.

⁹ Kamã ne amrêbê: me bakukãmãre Môjdjê memã

'ã karõ. Nãm Metĩndjwỳnh kukwakam memã 'ã karõn memã kum,

“Mryti kute ituo me amã bàygogo ngãnhõ tẽmkam
kwãrĩk wãnh ajkwabê ijê djà inhumã adjàr
kêt.

Kwãrĩk wãnh ta àpênh pãnh õ kwỳ krê.”

Nãm ã memã ane. Djãm Metĩndjwỳnh kute mry-bit mar? ¹⁰ Djãm kute gwaj bamar kêt? Kati. Kute gwaj badjwỳ gwaj bamar. Gwaj bajã ne kabẽn jarẽ. Kam, gê pur kre djwỳnh àpênh ar bakam tu amim djwỳ kwỳ kamnhĩxkumrêx ne djwỳ tỳxkam amim kwỳ byrkumrêx. Kute kre pãnh kwỳ byrkumrêx. Gê djwỳ ngãnh djwỳnhdjwỳ àpênh ar bakam tu amim djwỳ kamnhĩxkumrêx. Ne àpênh pãnh amim kwỳ byrkumrêx.

¹¹ Ar badjwỳ ne bar arỳm ar amã Metĩndjwỳnh kabẽn jarẽ. Bar ren ar abê pãnh byrkumrêx. Ar ije mrãmri ne me kute purkam 'y kre pyræk. 'Y INGRõt ne abatãnh ne arỳm ngrà. Nhyam kam me êo mõn arỳm amim kwỳ by. Ar badjwỳ ne bar ar amã Metĩndjwỳnh kabẽn jarẽ. Djãm ba ren ar ije pãnh ar akutã mỳjja'õ byr kêt got? Ba ren ar ije ar abê pãnh byrkumrêx. ¹² Me'õdjwỳ ne me ar awỳr bõx ne ar amã Metĩndjwỳnh kabẽn jarẽ. Ne kam ajte ar amã pãnh'ã a'uw gar tu memã mỳjja ngã. Me kute ar amã arẽnh pãnh tu memã mỳjja ngã. Ar badjwỳ ar ibê ar anhõbikwakumrêx ne bar ar amã Metĩndjwỳnh kabẽn jarẽ. Mỳkam ne gar ren ar ibê pãnh nê? Djã ne bar ren ar amã 'ã a'uw gar ren ar ibê pãnh nê? Kati. Gar ren ar ibê nê kêt. Gar ren ar ikabẽn pãnh ar imã mỳjja ngã bar ren ar abê byrkumrêx.

Nhym be, kati. Ar ba ne bar ije ar abê pãnh byr kêt. Te mỳjja prãm ar ikangõ. Te ar idjà'wỳr ar ikangõ. Bar amim,

—Kati. Ba ren ar memã Kritu'ã ujarênh ny jarênh iby ren memã pãnh jarê nhym ren me abenmã, “Je, mỳkam ne Paur gwaj bamã Kritu'ã ujarênh ny jarênh ajte gwaj bamã pãnh jarê”, ane. Ne ren abenmã ja jarênh ren arỳm Kritu mar rerekre. Nã bãm ar ã amim anen kam ar ikabênh pãnh jarênh kêt ne.

¹³ Be ga, Metĩndjwỳnh nhõ kikretikam me àpênh ku'êja pumũ. Me kute kikretikam mỳjja memã àpênh pãnh. Me kute kikretikam Metĩndjwỳnhmã mry par ne kute bôro ku'êja kute àpênh pãnh amim mry kwỳ 'yr. Ja ne gar arỳm aje mar. ¹⁴ Kôt ne Bẽnjadjwỳr djwỳnh arỳm memã 'ã karõn memã kum,

—Gê me kute memã ujarênh ny jarênhja pãnh amim me kutã mỳjja kwỳ byn õ kwỳ krênh mex, ane.

¹⁵ Nhym be, ba ne ba ije ar amã 'ã idjà'wỳr kêt. Nàr djãm arỳm jakam ije ar amã idjà'wỳr kadjy ne ba ã ar amã ikabêno anen ã ar amã pi'òk no'òko ane? Kati. Ba ne ba memã Kritu'ã ujarênh ny jarênh pãnh jarênh kêt. Ne kam ikĩnhkumrêx. Gar ren imã o pãnh ba ren arỳm ikĩnh kêt ne ren kam ikaprĩre.

Metĩndjwỳnhmã àpênh'ã kute memã amijarênh.

¹⁶ Nhym be, kàj bê ije ar amã ujarênh ny jarênh o ibakam djãm ba ne ba amim 'ã karõn amim,

—Ba dja ba memã arê, ane? Kati. Mỳkam? Bir, Metĩndjwỳnh ta ne imã idjàpênh djà'ã karõ ba te akubyn ije aminêmã. Ba ren aminên amim,

—Kati, ba memã ujarênh ny jarênh kêt, ane nhym ren pãnh arým imã kaprĩ jadjà ba ren kam ikaprĩkumrêx. ¹⁷ Godja ba imã memã arênh kĩnhkôt memã arê nhym pãnh arým imã ikĩnh djà ngã. Nhym be, dja ba imã memã arênh kĩnh kêtkam tu memã arênhô iba. Mýkam? Bir, Metĩndjwýnh ta kute tu imã 'ã karõkumrêxkam. Kam ne ba tu memã arênhkumrêx.

¹⁸ Ije ikabên pãnh jabej kêtkam mýj dja ijo kĩnh? Bir, ije memã Kritu'ã ujarênh ny jarênh ne memã pãnh jarênh kêtkam ne ba ikĩnhkumrêx. Me kute amã amijo à'wýrja ne me amijo a'uw nhym be, bajbit ne ba ije amijo idjà'wýr kêt. Kam ne ba ikĩnh.

¹⁹ Djãm pykakam me'õ ne ipa 'amý ba kum apên arým memã Jeju jarênhô iba? Kati. Me'õ ne kute ipa 'amýnh kêt. Ba ne ba memã arênhô iba. Te me'õ kute ipa 'amýnh kêt ba imã me kĩnh. Imã me kunĩ kĩnh ne ije memã arênhô iba. Ije mrãmri ne me'õ kute amijo me kunĩ nhõ àpênh djwýnh pyræk. Imã me kunĩ kĩnh ne me kunĩmã arênhô iba. Dja ba me kunĩmã arên arým Jeju'ýr me krãptĩo akêx.

²⁰ Dja mebê idjaer jabej ba ba amijo mebê idjaer pyræk. Ije Jeju'ýr mebê idjaer kwýo akêx kadjy ba ã amijo ane. Me kute Môj djê kukràdjà mar tỳx jabej ba ba amijo ije Môj djê kukràdjà mar tỳx. Ije me kwýo akêx kadjy ba ã amijo ane.

²¹ Nàr me kute mebê idjaer kukràdjà mar kêt jabej ba ba amijo ije mebê idjaer kukràdjà mar kêt. Ije me kwýo akêx kadjy ba ã amijo ane. Djãm kam ije Metĩndjwýnh kukràdjà 'amýnh rerekre? Kati. Ije Metĩndjwýnh kukràdjà 'amýnh tỳx ne Kritu kukràdjà 'amýnh tỳxkumrêx.

²² Me rerekremã ba ba amijo irerekre pyræk. Ije me rerekre kwÿo akêx kadjy ba ã memã amijo ane. Me kunĩmã ije amijo me uræk. Ije amijo me uræk kunĩkôt dja ba Jeju'ÿr me kwÿo akêx jabej. ²³ Dja ba amijo me uræk ne memã ujarênh ny jarê nhym me arÿm amim kuma. Ba kam arÿm amim ikĩnh djà by, Metĩndjwÿnh kute memã me kĩnh djà nhôrja amim kuby, me ro'ã kuby.

²⁴ Be ga, me kute aben rer djàja pumũ. Kam me kute aben rer kadjy me kunĩ prôt. Nhym be, me'õ pydjibit me kunĩ ren arÿm amim kĩnh djà by. Krãdjêja by. Djãm ar aje ja mar kêt? Ar gadjwÿ dja gar Jeju man kôt ar amijo aba. Atÿx ne kôt amijo aba ne amã djukanga kêt. Dja ga anen arÿm akĩnh djà byrkumrêx. Metĩndjwÿnh kute memã kĩnh djà nhôrja byrkumrêx. ²⁵ Nhym kam me kute me rer prãmja kunĩ ne me kadjy amijangri tÿx. Kute kĩnh djà punu byrmã. Kute pi'õo krãdjê byrmã amijangri tÿx. Nhym be, gwaj ba ne gwaj baje bakĩnh djà punu prãm kêtja byrmã. Kadjy gwaj Metĩndjwÿnhmã amijangri tÿx ne katàt ar amijo baba. Nok gwaj ren kum amijangri kêt ne ren Metĩndjwÿnhmã bamex kêt nhym ren gwaj bamã kĩnh djà nhôr kêt.

²⁶ Djãm ije mrãmri ne me arĩk prôt pyræk ne amikukãm ikĩnh djà mar kêt got? Ba amikukãm ikĩnh djà mar 'ãno djan Metĩndjwÿnhmã apê. Djãm me ajbit ije me akre? Djãm ije amijakre kêt got? Ne ba ren amijakre kêt ne ren ije mrãmri ne me bit kute ikra krão me titikmãn kôkremã ukabêr kajgo pyræk ne ren ikajgo mexi. ²⁷ Nhym be, kati. Nã bãm mã amijakren mã amikukràn amim,

—Je, djãm ije amidjwýnhbito kînh ne ijaxwemã? Kati. Kwãrîk wãnh ijaxwe kêt, anen mã akubyn aminê. Ne kam ije mrãmri ne me ta kute amiti-tik pyræk. Ne mã amijakren arým amiman katåt amikabên kôt ar amijo iba. Ije mrãmri ne me kute me pa 'amýnh nhym me kute katåt me kabên mar ne mekôt amijo ba pyræk. Ne ba ren me ajbit jakren ren amijakre kêt ne ren arým ate amijo iba. Nhym kam Metîndjwýnh ren arým imã,

—Djãm amã dja ba kînh djà ngã? Kati. Ije amã òr prãm kêt-kumrêx, ane.

10

Memã mebê idjaer tũm'ã ujarênh.

Idja 3.8; Djuda 5

¹ Be, akmere, àpnhîre ar, ar aje mar kêt karõ ne ba ije ar amã me bakukãmãre'ã idjujarênhmã. Amrêbê: ne me bakukãmãre kapôt kukritkam mõ. Metîndjwýnh ne me kadjy kakrã nhipêx nhym me kunĩ kakrã parbê mõ. Nhym kam ngõ raxbé pyka kêt aprakamã memã ajkij nhym me kam ngõ bikjêrkôt mõn rê. ² Me kunĩ Môjdjê kôt ar amijo ba. Ga, me kute ngômã gwaj bajangjênhja pumũ. Nhym me gwaj bajã amim,

—Ga, me arým kute Jeju mar ne kôt amijo baja pumũ, ane. Me bakukãmãredjwý kunĩ Môjdjê kôt ar amijo ba ne kakrã parbê mõn ajte ngõ parbê mõn rê. ³ Metîndjwýnh memã djwý jano nhym axidjuw nhym me kunĩ djwý jabit kuro ba. Nhym ta ajte memã ngõo kato nhym me kunĩ ngõ jabito kõm ar o ba. ⁴ Metîndjwýnh nhõ kên ne mekôt ar ba

nhym me kôt ngôo kôm ar o ba. Kên ja ne Kritu'ã amijakre.

⁵ Nãm Metĩndjwýnh te meo djuw mexo ban me kunĩkam kĩnh kêt. Nãm me kwý ngrêrebitkam kĩnh. Ne me krãptĩkam kĩnh kêt nhym kam me arým ty. Nhym wãnh me kapôt kukrit kunĩkôt me tyk jangij nhym me krã wãnh kumex. Me tykkôt ne gwaj Metĩndjwýnh mekam kĩnh kêtja ma.

⁶ Mýj kadjy ne gwaj baje me bakukãmãre marmã? Bir, dja gwaj me kuman arým me kudjwa ã anhýr kêt ne bamã mýjja punu prãm kêt.

⁷ Kam kwãrĩk wãnh me kwý kudjwa kêt ne mýjjao metĩndjwýnh karõ nhipêxmã amijarêno aba kêt. Amrêbê: ne me me bakukãmãre'ã ajarên memã kum,

“Me mry karõmã mry bôn kukrên kam kôt kômo nhý. O nhý:n kam kãmã dja. Kãmã djan ajte mry karõmã tor ne kam kĩnh katio nhý”,
ane.

Ga, me kute amrêbê: memã 'ã ujarênh nhym me bakukãmãre kute 'ã pi'ôk no'ôkja pumũ.

⁸ Nãm me mjên djwýnh kupa'ã nâr prõ djwýnh kupa'ã kurê ba. Kwãrĩk wãnh gwaj me kudjwa kêt. Me bakukãmãre kwý ã anen kam akati pydjikam arým ty. Krãptĩ: kubê 23.000 arým ty.

⁹ Nãm me kwý ajte amim,

—Ba ijaxwe mex gê goja ijo ajkê. Goja Metĩndjwýnh mrãmri kute ipumũnh jabej goja ijo ajkê, anhýro ba. Nãm me amim anhýro ba: nhym kangã krãptĩ arým bõx ne me imex ne. Kwãrĩk wãnh gwaj me kudjwa ã bakabêno anhýr kêt.

¹⁰ Me kwý Bẽnjadjwýr djwýnhmẽ õ àpênh ar'ã kabên ar ba. Bẽn prĩkam 'ã kabên ar ba. Kwãrĩk

wãnh me kudjwa kêt. Nãm me'ã kabên ar ba: nhym Metĩndjwýnh arým me'ýr kadjy mrãnh djwýnh jano nhym me arým me'ýr bôx ne arým me imex ne.

¹¹ Mýkam ne mýjja ã me bakukãmãreo anhýro ba? Bir, gwaj baje amijã mýjja mar kadjy. Nãm me me'ã pi'ôk no'ôk gwaj arênh maro baba. Arým pykakam me kute aminhinomã amimênh djã nhõ akati bôx 'ýr gwaj mýjja'ã pi'ôk no'ôk jarênhja maro baba. Dja gwaj amikajmãtã mýjja man arým bamã bajaxwe pyma. Me kute gwaj babê bajaxwe pyma kadjy ne me arým me'ã pi'ôk no'ôk ne. ¹² Dja gar amijã ano tỳx. Nok ga ren ar ajõ amim,

—Ba ne ba itỳxkumrêx. Ije me kudjwa ã ijaxweo anhýr prãm kêt, anhýro aba. Nok ga ren ar te amitỳx jarên ren arým me kudjwa ren ajaxwe ar aba.

¹³ Nhym be, jakam ne me ar ajaxwe'ã ar amã àpnênh ba. Djãm ar gajbit ar ajaxwe'ã ar amã àpnênh ba? Kati. Nãm ar ajaxwe'ã ar amã àpnênh ban tãm'ã me kunĩmã àpnênh ba. Nhym be, Metĩndjwýnh ne kute gwaj bamar ne kabênkumrêx. Amikabên kôt dja mrãmri gwaj bajo djuw mexkumrêx ne gwaj bajã ukanga kêt. Dja me te axwe'ã ar amã àpnênh ba nhym arým ar amã tỳx jadjã nhym kam me tỳxo kute ajakrenh prãm kêt. Gar kam arým memã akàx ne ajmã akute kêt.

Me kute mýjja karõmã amijarênh nêje kute me akre.

Ap 9.20

¹⁴ Kam akmere ar, imã ar ajabêkam ne ba ar amã ikabên jarê. Godja me mýjjao metĩndjwýnh karõ nhipêxmã amijarênh prãm kwãrĩk wãnh mekôt

amijo anhÿr kêt ne on memã akàx. ¹⁵ Ar akrã mexkam ne ba ar amã ikabên jarê. Goja ije kôt arênh jabej dja ga ikabên mexmã akato.

¹⁶ Gwaj baje ngônhkrâkam pidjô kangô'ã Metîndjwÿnhmã amikînh jarêho bakrî nhym kôt gwaj bajo djuw mex gwaj bakînhkumrêx. Gwaj baje o bakômkam arÿm Kritu kamrô'ã kangô jakre. Ne kam arÿm Kritu kamrô prôt ne tyk baje mar pydji. Ne baje djwÿ kokjêr ne krênkam arÿm Kritu nhî'ã djwÿ jakre. Ne kam arÿm me kute Kritu pîte'y'ã nhôr nhym tykja baje mar pydji. Mrâmri ikabênkumrêx. ¹⁷ Gwaj Kritu pydji'ã djwÿ jakren pydjîn kubyn bakunî kukrê. Te bakrãptînh kute gwaj banhî pydji pyrâk. Ne kam baje djwÿ pydjija kwÿ krênkôt baro'ã Kritu mar pydji.

¹⁸ Ga, me bakukãmãrebê idjaerjadjwÿ pumũ. Me kunî Metîndjwÿnhmã mry bôrja krê. Me kute krênkam arÿm ro'ã mar pydji. ¹⁹ Mÿj ne ba ije me kute mÿjjao metîndjwÿnh karô nhipêx'ã ar amã arênhmã? Bir, mÿjjao metîndjwÿnh karô nhipêx tînh ne ar ba kêt ne kajgo. Me kute kum mry bôrdjwÿ me kute kur kajgo.

²⁰ Nhym be, me kute Metîndjwÿnh mar kêtja ne me mÿjjao metîndjwÿnh karô nhipêxmã mry bôr ne kum amijarêho ba. Djãm Metîndjwÿnhmã ne me amijarêho ba? Kati. Me karô punu ar bajamã ne me amijarêho ba, Xatanaj nhô àpênhjamã amijarêho ba. Me mÿjjao metîndjwÿnh karô nhipêxmã amijarêho ban kam me karô punu ar bajamã amijarêho ban kam arÿm mar pydji. Ne kam 'ã tydji. Djãm kam ar aje me kudjwa me karô punu mar pydjîn 'ã atydpji prãm? Kati. Ja ne ba ar

abê uma. ²¹ Djâm ar aje Bênjadjwÿr djwÿnh nhõ ngônhrākam pidjô kangôo akôm prâm ne ajte me karõ punu nhõ ngônhrākam pidjô kangôo akôm prâm? Kati. Djâm aje Bênjadjwÿr djwÿnh nhõ djwÿmã akrĩ prâm ne ajte me karõ punu nhõ mrymã akrĩ prâm? Kati. Kwârĩk wãnh. ²² Dja gwaj ari amijo akêxo ane nhym Bênjadjwÿr djwÿnh arÿm gwaj bakam ngryk ne. Te ta gwaj bajã pydji prãmje arÿm ngryk ne. Djâm gwaj batÿxo baje akrenh got?

*Me katàt ar amijo ban ukaprĩ'ã kute memã karõ.
Mat 20.28; Rô 15.1; Pir 2.4*

²³ Nã gãm ar abenmã,

—Ba apÿnh imã mÿjja kĩnh djari kunõ iba nhym Metĩndjwÿnh ajmã ijo kêtumrêx, anhÿro aba. Djâm ba ne ba ije amim anhÿr? Kati. Djâm apÿnh imã mÿjja kĩnh djari dja ba kunõ iban arÿm amijo mex? Kati. Gwaj bamã mÿjja kĩnh kunõ babakam djâm kunĩkôt baje amim Jeju mar mex? Djâm kôt gwaj baje mar mexo amũ amikamênh? Kati. Kunĩkôt gwaj baje amũ amikamênh kêt. ²⁴ Kwârĩk wãnh amidjwÿnhbit mar kêt. Ne aje mÿjjao abamã ar amibu'ã me ama. Me aman kam mÿjja man amim,

—Ba ren o iba nhym ren me arÿm 'ã ipumũ ne ren arÿm Jeju mar prâm kêt. Kam, dja ba o iba kêtumrêx, ane. Dja ga ã me maro anen arÿm o aba kêtumrêx. Nàr, ga amim,

—Dja ba o iba nhym me arÿm 'ã ipumũn arÿm kum Jeju mar prãm kumrêx. Kam, tãm dja ba o ibakumrêx, ane. Dja ga ã me maro anen kam arÿm o abakumrêx.

²⁵ Ga, me kute memã mry nhõr djàja pumũ. Kam ne me mÿjjao metĩndjwÿnh karõ nhipêx nhõ mry

memã kungã ne mry kajgo tu o akàn kungã. Ga kam mry nhõr djâkam bõx. Aje mry'õ byrmã bõx. Tu mry byn krê. Kwãrîk wãnh amim me kukjêr ne memã kum,

—Djãm mÿjjao metîndjwÿnh karõ nhipêx nhõ mry? anhÿr kêt. ²⁶ Amrêbê: ne me bakukãmãre memã kum,

“Pykamê pykakam mÿjja kunîdjwÿ, mÿjja kunî ne Metîndjwÿnh nhõ mÿjja”, ane.

Ja dja ga aman me kukjêr kêt. Tu abyn krê. Kwãrîk wãnh amã uma kêt.

²⁷ Nâr, ajtekam godja me'õ kute amim Jeju mar kêtja amã kràn amã,

—Dja ga ikutã anhõ kwÿ krê, ane ga kum, “Ã”, ane. Tu kute amã mÿjja jarênh kunî krê. Kwãrîk wãnh kum,

—Djãm me karõ nhõ? anhÿr kêt. Dja ga amim,

—Mÿjja kunî ne Metîndjwÿnh nhõ, ane. Dja ga amim anen tu krê.

²⁸ Nhyim be, godja amũ me'õdjwÿ nÿnh bõx ne amã,

—Be, ja ne me mÿjjao metîndjwÿnh karõ nhipêxmã kubô ga krê, ane. Kwãrîk wãnh kam krênh kêt. Me'õja ne arîk amim,

—Dja ba me karõ nhõ mry krênh arÿm ajmã ikuten ijaxwe, anhÿro ba. Ga ren omũnh nhiràm arek mÿjja karõ nhõ mry krê nhyim ren arÿm akudjwa kwÿ krê. Ren kwÿ krênh ren arÿm amim, “Ijaxwe”, anhÿro ba. Mrãmri ne pykamê kam mÿjja kunîdjwÿ, mÿjja kunî ne Metîndjwÿnh nhõ mÿjja.

²⁹⁻³⁰ Nhyim be, djãm aje amidjwÿnhbit marmã? Kati. Me'õjadjwÿ dja ga aman omũnh nhiràm krênh kêt. Nok ren akudjwa kwÿ krênh ren arÿm amim,

“Ijaxwe”, anhÿro ba. Ga ren amidjwÿnhbit ma nhym ren me'õ bôx ne amã kabên ga ren amim,

—Je tô mÿkam ne me'õ imã kabên ne ikunoro dja? Arÿm ba mry ja'ã Metïndjwÿnhmã amikïnh jarê. Ba tu omÿnh nhiràm kukrê, ane. Kwãrïk wãnh amidjwÿnhbit mar ne omÿnh nhiràm krên kêt.

³¹ Ga dja ga katàt ar amijo aban adjukaprï. Aje anhõ kwÿ krên ne akõmkôt nàr aje anhõ mÿjja kunïo abakôt katàt ar amijo aban adjukaprï. Nhym kam me arÿm apumÿn amim,

—Be ga, me kute katàt Metïndjwÿnh mar ne kôt amijo baja pumÿ. Me ukaprïkumrêx. Kam, mrãmri ne me Metïndjwÿnh'ã ujarênhkumrêx. Arÿm imã kïnhkumrêx, ane. Kam, dja me kum Metïndjwÿnh kïnhkumrêx.

³² Kwãrïk wãnh amidjwÿnhbit maro aba kêt. Dja ga amidjwÿnhbit maro aban arÿm Metïndjwÿnh bê me'õo akêx. Mebê idjaer nàr me bajtem nàr me kute amim Jeju mar ne kôt ar aben pydjio baja. Kwãrïk wãnh aje amidjwÿnhbit maro Metïndjwÿnh bê me'õjao akêx kêt. Nok ga ren me'õo akêx ne ren kam aje mrãmri ne mÿjja kute me par tok nhym me rôrôk pyræk. ³³ Ba ije me kunïo kïnh kadjy ije amimar ne katàt ar amijo iba. Ije mÿjjao iba kunïkôt katàt ar amijo iba. Djãm ije amidjwÿnhbit mar? Kati. Ije me krãptï mex kadjy amimar. Ije Metïndjwÿnh'ÿr meo akêx nhym kute me utàr nhym me mex kadjy amimar.

11

*Mjên dja prõo ba nhym kàjmã kum rax kamê.
Ep 5.22; Xim k 2.9; Ped k 3.1*

¹ Nã bãm Kritu'ã amijakren kôt ar amijo iba. Ar gadjwý dja gar ijã amijakren ikôt ar amijo aba.

² Be, ije amrêbê ar amã ikabên jarênh gar aje mar rã'ã ne ikabên kunîkôt ar amijo aba. Kam ne ba mrãmri ar amã amex jarê.

³ Me kute me bikprôn timer djâkam amikrã'ã prodjwý. Jadjwý ne gar abej ikukij. Gar imã,

—Dja bar me bikprôn timer djâkam ikrã'ã pro jabej. Nâr, dja bar 'ã pro kêt. Mýj dja bar nê? Nã gãm ar ã imã ane. Jakam ije ar amã ikabên jarênhmã. Ga, me krãja pumũ. Me krãkam ne me umar ne kam kukwakam amũ ikrao apê nâr parkam mrã. Me krã ne amũ me kukràdjã kunî ngrêk ne meo ba. Kritudjwý ne gwaj bakunio ba kute mrãmri ne me krã kute meo ba pyrãk. Gwaj bamydjwý ne gwaj baprõo baba kute mrãmri ne me krã kute meo ba pyrãk. Metîndjwýnhdjwý ne Krituo ba kute mrãmri ne me krã kute meo ba pyrãk.

⁴ Godja me my mekôt akuprôn Metîndjwýnhmã kabên nâr kukwakam memã kabên jarê djãm kute amikràdjê tur ne o amikrã'ã pro? Kati. Kam kute amikrã'ã prokam mex kêt. ⁵ Nhym be, godja me nire Metîndjwýnhmã kabên nâr kukwakam memã kabên jarê djãm amikrã'ã pro? Nã. Me nire kute amikrã'ã prokam mex. Ren kam amikrã'ã pro kêt nhym ren me arým kam pijàm ne. Ren me kam pijàm kute mrãmri ne me nire prîne krã kênhkam ren me arým kam pijàm pyrãk. ⁶ Dja me nire amikrã'ã pro prãm kêt nhym ren me kum krãnh kê. Mýj kadjy ren me kum krãnh kê? Bir, pijàm kadjy. Nhym be, kati. Me nire krãnh kênhkam

nâr kî jakârkam mex kêt. Mex kêtkam gê me nire amikrã'ã pro.

⁷ Adjâkamã ne Metîndjwýnh amimexkôt, amipy-makôt me my nhipêx nhym arým mexkumrêx ne uma. Kute amikôt ipêxkam me my kute amikrã'ã pro kêt. Nhym be, djãm Metîndjwýnh amimexo me nire nhipêx? Kati. Kute amimexo me nire nhipêx kêt. Nãm me my mexo me nire nhipêx. Kam dja me nire amikrã'ã pro. ⁸ Djãm me'õ nireo ne Metîndjwýnh my nhipêx? Kati. My nhôkwao ne ni nhipêx. ⁹ Djãm me my me nirekôt ba kadjy ne my nhipêx? Kati. Mykôt ba kadjy ne ni nhipêx.

¹⁰ Kam dja me nire me my kabên man kôt ar amijo ba. Kamdjwý dja me nire arým amikrã'ã pro. Amikrã'ã pron arým memã amijo amirît. Mrãmri kute mjên kabên mar ne kôt amijo bakumrêxja dja memã o amirît nhym me arým omũ. Dja amikrã'ã pron Metîndjwýnh kadjy mrãnh djwýnhmãdjwý amijo amirît nhym me arým omũ.

¹¹ Nhym arým me kute Bênjadjwýr djwýnh markam djãm me nire ta ar ban kum me my mar prãm kêt ne ar ba? Kati. Nâr, djãm me my ta ar ban kum me nire mar prãm kêt ne ar ba? Kati. Ar ta ne ar ar ba kêt. Arkum aben mar prã:m. ¹² My nhôkwao ne ni nhipêx nhym me nire kurũmdjwý arým me my apôx. Nhym be, Metîndjwýnh rax ne mýjja kunî nhipêx. ¹³ Be, godja me nire amikrã'ã pro kêt ne Metîndjwýnhmã kabên jabej djãm kam mex? Ar ga dja gar amim mex jabej kabi.

¹⁴⁻¹⁵ Me my kî jabjêkam mex kêt. Nhym be, me nire kî jabjêkam me kum me kînhkumrêx. Me krã'ã pro kadjy ne mexkumrêx. ¹⁶ Nhym dja ar ajõ

aje me nire krâ kajgo mÿr jabej akabêno ijapanh prãm. Kwãrîk wãnh rã'ã. Djãm ar ikam me nire kute amikrã'ã pro kêt? Nàr djãm amũ me kute amim Jeju mar ne kôt ar aben pydjio baja apÿnh ba djakam me nire kute amikrã'ã pro kêt? Arkati. Me nire amikrã'ã pro. Tãm dja gar ama. Tãm ne ja.

Me kute Jeju'ã djwÿ jakren kute kur.

¹⁷ Gar abikprõnh ne aje amim Jeju mar kadjy djwÿ krê. Be, djã ne gar akuprõn arÿm Jeju man aje mar mexo amũ aben kamê? Kati. Ar aje Jeju'ã djwÿ krên ne aje Jeju marmã akuprõn ate aben kam amex kêt ne. Djãm kam we ije ar amã mex jarënhmã? Kati. Kam ar amex kêt kumrêx.

¹⁸ Ar aje amim Jeju mar ar aje aben pydjio abakam gar we arÿm apÿnh mÿj xêjakôt akrî ne arÿm abenã akabê:n ne. Ja ne me nînh imã arê ba arÿm kuma. Birãm mrãmri ne me kabênkumrêx.

¹⁹ Mrãmri gêdja ar akam me kwÿ abenã kabê:n ne. Nhym be, mÿj xêja dja mrãmri Metîndjwÿnhmã mex? Djãm me ajkwa kajgokambit memã kum,

—Ba ne ba ije amim Jeju mar, anhÿro ba ne kute katàt kôt amijo ba kêt? Djãm kam me arÿm Metîndjwÿnhmã mex? Kati. Me kum mex kêt kumrêx. Nhym be, me kute tu amim Jeju markumrêx ne katàt Jeju kôt ar amijo ba. Be, me ja ne me mrãmri Metîndjwÿnhmã mexkumrêx.

²⁰ Ar abikprõnhkam djãm ar aje Bënjadjwÿr djwÿnh mar kadjy ne gar anhõ kwÿ krê? Kati. Ar aje amidjwÿnhbit mar kadjy ar anhõ kwÿ krê.

²¹ Nã gãm ar apÿnh aben bê anhõ djwÿ jamÿn o aprõt ne o akrî. Nhym me kwÿ kum prãm ne te 'ã ar apumũ. Gar akwÿ atekam anhõ kwÿ

krên raxkam ajbã. ²² Djãm ar aje anhõ kwỳ krên ne akõm kadjy ar anhũrkwã kêt kam ne gar aben bê djwỳo aprõt? Djãm ar amã me kute amim Metĩndjwỳnh mar ne kõt ar aben pydjio baja kurên me õ mỳjja kêtja kanga nhym me arỳm pijàm ne? Mỳj dja ba kam ar amã arẽ? Djãm kam ije ar amã amex jarênhmã? Kati. Kam ar amex kêt kumrêx.

²³ Nhym be, gwaj babikprõnh ne baje djwỳ krên ne baje Jeju tyk marmã. Bẽnjadjwỳr djwỳnh ta ne imã tãm'ã karõ ba kuman arỳm amrêbê ar amã arẽ. Ne jakam ije ajte kõt ar amã tãm jarênhmã. Bẽnjadjwỳr djwỳnh Jeju arỳm djwỳ by. Djuda ate tẽm ne kute kurê djwỳnhmã kangao âmri nhym akamãt tãm kam arỳm djwỳ byn ²⁴ 'ã Metĩndjwỳnhmã amikĩnh jarẽ. Ne kam arỳm kõt ba djwỳnh arkum djwỳ kokij ne 'ã aminhĩ jakre. Ne arkum,

—Ar abyn krẽ. Inhĩ ne ja. Dja me pĩte'y'ã inhôn ibĩ. Dja gar akuprõn inhĩ'ã djwỳ jakren krẽ. Dja gar ã imaro anen imar rã'ã ne. Nãm ã Jeju arkum anen arkum kungã nhym ar arỳm kukrẽ.

²⁵ Kukrên arỳm krên pa.

Nhym kam arỳm ngõnhkrãdjwỳ by. Ngõnhkrãkam pidjõ kangõ byn arỳm arkum,

—Pidjõ kangõ ja ne ikamrõ prõt ne ityk'ã amijakre. Arỳm ikamrõ prõt ne itykkõt gêdja Metĩndjwỳnh arỳm memã kabên ny jarênh mãm dji. Gêdja memã kum, “Dja gar tu amim ikra markumrêx ba arỳm ajaxwe maro aknon akam ingyk kêt”, ane. Kabên ny ne ja. Dja gar akuprõn ikamrõ'ã pidjõ kangõ jakren o ikõn ã imaro anen imar rã'ã ne. Nãm ã Jeju arkum ane. ²⁶ Kam dja gar akuprõn 'ã djwỳ krên 'ã pidjõ kangõ o ikõn ã

maro ane. Ar aje ã maro anhÿr kunîkôt gar arÿm memã Bēnjadjwÿr djwÿnh tyko amirît. Dja gar memã o amirîto akrî tâmtã nhym ï akubyn bôx.

²⁷ Kam me kute Bēnjadjwÿr djwÿnh nhõ djwÿo mÿjja kajgon kute krēnja ne me arÿm axwe. Me kute Bēnjadjwÿr djwÿnh nhõ pidjô kangôo mÿjja kajgon kute o kômja ne me arÿm axwe. Kute Bēnjadjwÿr djwÿnh tyk mar kêt kam ne axwe. Axwe kute mrãmri ne me kute Jejuo bikēnh ne kamrômã ôpôkkam me axwe ja pyrâk.

²⁸ Kam dja gar amijaxwe jabej adjumaro nhÿn arÿm amima. Amiman amijaxwe kôt Metîndjwÿnhmã amijarê. Ne kam arÿm Jeju'ã djwÿ krēn 'ã pidjô kangôo ikô. ²⁹ Dja gar ajô Bēnjadjwÿr djwÿnh tyk mar kêt ne tu djwÿ krē ne tu pidjô kangôo ikô nhym kam Metîndjwÿnh arÿm ajo ajkê.

³⁰ Ga, ar akrâptî aje Bēnjadjwÿr djwÿnh mar kêt kam tu ar aje krēn ne o akômja pumû. Kam arÿm ar akrâptî arerekren akanê nhym me kwÿ arÿm ty.

³¹ Gwaj ren bakumrêx bajaxwe jabej badjumaro nhÿn ren arÿm amijaxwe ma. Ne kam ren arÿm amijaxwe kôt Metîndjwÿnhmã amijarê. Nhym kam ren Metîndjwÿnh arÿm gwaj bajaxwe pãnh gwaj bajo bikēnh kêt. ³² Bēnjadjwÿr djwÿnh kute gwaj babê bajaxwe kurê. Kute gwaj babê kurê kadjy ne gwaj bajo ajkê. Ne ren gwaj babê bajaxwe kurê kêt gwaj ren arÿm akuno. Nhym be, kati. Me axwe kôt me biknor tokry djâkam babiknor kêt kadjy ne gwaj babê bajaxwe kurê.

³³ Kam akmere ar, dja gar Bēnjadjwÿr djwÿnh tyk mar kadjy akuprôn abenkam amako nhÿ. Kwãrîk wãnh aben bê anhõ djwÿ 'amÿnh ne tu o aprôt

kêt. Dja gar abenkam amako nhỹ. ³⁴ Nhyim me'õ kum prãm gê ûrkwākam õ kwỳ krên mex. Õ kwỳ krên mexkam gê ar awỳr bôx ne ar aro'ã nhỹ. Ne kam arỳm Bẽnjadwỳr djwỳnh tyk mar katat ne arỳm djwỳ krên kangôo ikõ. Mỳkam? Bir, kute pãnh meo bikênh kêt kadjy. Me kute Bẽnjadwỳr djwỳnh tyk mar kêt ne tu kute krên ne o kômkam ne Metĩndjwỳnh kute pãnh meo bikênh pyma.

Be, ije ar amã mỳjja kwỳ'ã idjujarênh prãm rã'ã. Ba wãm itêm ne ar akam ibôxkambit dja ba ar amã arẽ.

12

Karõkõt me apỹnh Metĩndjwỳnhmã àpênh djà.

Dju k 4.1

¹ Ar ga ne gar Metĩndjwỳnh Karõkõt adjapênh jabej ikukij, ba arỳm kuma. Ba ar amã 'ã ajarê gar ama. ² Amrêbê ar aje amim Jeju mar kêtri ne me amã,

—Dja gar mỳjjao metĩndjwỳnh karõ nhipêxmã amijarênhõ aba. Nãm me ã ar amã ane gar arỳm ari mekõt apỹnh mỳjjao metĩndjwỳnh karõ nhipêx jamakkre kêtjamã amijarênhõ aba nhyim kute ar amar kêtumrêx. Kam ne gar Metĩndjwỳnh Karõ djapênhja mar kêt. Ja ne gar aje mar. ³ Kam, ar aje Metĩndjwỳnh Karõ djapênhja mar kadjy ba jakam ar amã arẽ. Me'õ kute Metĩndjwỳnh Karõ kukwakam kabên'õ jarênhkam djãm kute memã kum,

—Djãm Jeju mex? Kati, punure, anhỹro ba? Arkati. Metĩndjwỳnh Karõ kukwakam ne me kute Jeju'ã kabên mexbit jarênhõ ba. Ne kam ajte me'õ kute memã kum,

—Mrãmri Jejubê Bënjadjwÿr djwÿnhkumrêx, anhÿro ba, Metïndjwÿnh Karõbit kukwakam kute arênh ba.

⁴ Kam, mÿj ne Metïndjwÿnh Karõ djàpênh kute? Bir, nãm apÿnh mÿjja'ã memã karõ nhym me arÿm kôt kute mar ne arÿm kam kum àpênh ar ba. Djãm kam apÿnh karõ kute apÿnh mÿjja'ã memã karõ? Kati. Metïndjwÿnh Karõ ta pydji. Pydji kute 'ã memã karõ. ⁵ Bënjadjwÿr djwÿnh kadjy gwaj apÿnh badjàpênh djari maro baba. Djãm kam apÿnh Bënjadjwÿr djwÿnh? Kati. Bënjadjwÿr djwÿnh ta pydji. ⁶ Metïndjwÿnh apÿnh gwaj bajo õ àpênh ne kam kum badjàpênh kadjy apÿnh gwaj bamã bano mex, bajamak mex, badjê mex jarê. Djãm kam apÿnh Metïndjwÿnh? Kati. Metïndjwÿnh ta pydji.

⁷ Metïndjwÿnh Karõ kute gwaj bakôt amijo amirït kadjy arÿm gwaj bakunïmã 'ã karõ. Gwaj badjàpênh djà'ã gwaj bamã karõ. Dja gwaj bakunï apÿnh badjàpênh djà kôt kum apên arÿm abenmã Metïndjwÿnh raxo amirït ne kam bakunï arÿm ra:x ma. Rax man arÿm katà:t kôt ar amijo baba nhym arÿm gwaj bakam kïnhkumrêx.

⁸ Kute gwaj bakunïmã àpênh djà'ã karõ kôt ne Karõ gwaj bakam me kwÿmã amak mex jadjà. Nhym kam arÿm kute memã kabën katàt jarênh mar mexkumrêx.

Metïndjwÿnh Karõ ta ajte gwaj bakam me kwÿmã apÿnh mÿjja mar kêt jarê nhym me arÿm kôt kute mar ne kute gwaj bamã arênh mar mex.

⁹ Metïndjwÿnh Karõ ta ajte gwaj bakam me kwÿmã Metïndjwÿnh raxo amirït nhym me arÿm kôt tu amim Metïndjwÿnh markumrêx.

Metĩndjwỳnh Karõ ta ajte gwaj bakam me kwỳmã me punuo mex'ã kum karõ nhym me arỳm kõt kute me punuo mex mar mex.

¹⁰ Nhym ajte gwaj bakam me kwỳmã mỳjja pumũnh kêt nhipêx'ã kum karõ nhym me arỳm kõt kute mỳjja pumũnh kêt nhipêxja mar mex.

Nhym ajte gwaj bakam me kwỳmã kabẽn jarẽnho ba nhym kam me arỳm kõt kute Metĩndjwỳnh kukwakam kabẽn jarẽn mar mex. Nãm ã gwaj bamã ane gwaj kam baje apỳnh mỳjja mar mex ne arỳm o kum badjapênh ar baba.

Nhym be, me'õ Metĩndjwỳnhmã àpênh gêdja gwaj bawỳr bõx. Nàr kon, me'õ me karõ punumã àpênh gêdja gwaj bawỳr bõx. Kute mex pyrak gêdja gwaj bawỳr bõx. Mỳj dja gwaj me'õmã bakator on? Bir, Metĩndjwỳnh Karõ ajte gwaj bakam me kwỳmã me'õ jarẽn nhym me arỳm kõt kute kum kator mar mex. Me'õ Metĩndjwỳnhmã àpênhkumrêx gwaj bawỳr bõx nhym me arỳm kuman gwaj bamã,

—Metĩndjwỳnhmã àpênhkumrêx ne wã, ane. Nàr, me'õ me karõ punumã àpênhja gwaj bawỳr bõx nhym me arỳm kuman gwaj bamã,

—Me karõ punumã àpênh ne wã, ane. Gwaj bakwỳ Metĩndjwỳnh Karõkõt badjapênh djà 'õdjwỳ ne ja.

Nhym kam ajte Metĩndjwỳnh Karõ gwaj bakam me kwỳmã me kabẽn'ã karõ nhym me arỳm kõt kute me bajtem kabẽn mar kêtja jarẽn mar mex.

Nhym kam ajte Metĩndjwỳnh Karõ gwaj bakwỳmã me kabẽn'ã karõ nhym kõt me kute gwaj bakabẽn djwỳnhkõt amũ gwaj bamã me bajtem

kabên mar kêtja jarênh mar mex. Metîndjwÿnh Karôkôt gwaj bakwÿ badjâpênh djà 'ôdjwÿ ne ja.

¹¹ Metîndjwÿnh Karô ta ne kute gwaj bamã apÿnh badjâpênh djâri arênh ne ja. Gwaj banhî pÿnhkôt kute gwaj bamã arênh. Ta kute gwaj bajã amim karôn arÿm kôt gwaj bamã badjâpênh djà jarênh ne ja.

*Gwaj baje Kritumê banhîo typdji pyrâk.
Rô 12.4; Ep 4.16; Kor 3.15*

¹² Ga, gwaj banhîja pumû. Gwaj banhîkam apÿnh badjâpênh djà krâptî. Gwaj baparkam bamrân djà. Ne banhikrao baje mÿjja kupênh djà. Ne bakrâkam banhî mÿjja mar djà. Ne banokam baje mÿjja pumûnh djà. Ne bajamakkrekam baje mÿjja mar ne kupênh djà. Be, gwaj banhîkam apÿnh badjâpênh djà krâptîja pumû. Kritudjwÿ gwaj baje amim mar nhym kute gwaj bajo ôbikwakam gwaj baje kumê banhî pydji pyrâk. Ne kam gwaj banhî pÿnhkôt apÿnh badjâpênh djà krâptî, badjumar djà krâptî.

¹³ Metîndjwÿnh Karô ne pydji. Ne kam gwaj bakunîo ban Kritu pydji'ã gwaj bamê. 'Ã ne me ngômã gwaj bajangjênh jakre. Gwaj te babê idjaer nâr te gwaj babajtem nhym arÿm Metîndjwÿnh Karô Kritu pydji'ã gwaj bamê. Nâr, me arÿm gwaj bakam ar kwÿ pa 'amÿ nhym ar memã âpênh kajgo ar ba. Metîndjwÿnh Karô arÿm ar o ban Kritu pydji'ã ar kumê. Nâr, gwaj bakam ar kwÿ me kute ar pa 'amÿnh kêtja nhym ar arek mekôt ar ban umar mex. Kwârîk wân h rã'ã. Metîndjwÿnh Karô pydji arÿm gwaj bakunîo ban Kritu pydji'ã gwaj

bamê. Metîndjwÿnh Karô kute ngô pyrâk gwaj bakunî baje pydjio bakôm pyrâk.

¹⁴ Ga, gwaj banhîja pumû. Djâm gwaj badjâpênh djâ pydjibit? Kati. Gwaj banhîkam apÿnh badjâpênh djâ krâptî, badjumar djâ krâptî. Kritudjwÿ gwaj baje amim mar nhym kute gwaj bajo ôbikwakam kumê banhî pydji pyrâk. Ba ar amâ arê gar ama. Kritu mê gwaj baje banhî pydji pyrâk.

¹⁵ Birâm Kritukam gwaj bajô djâpênh djâ kute gwaj bapar djâpênh djâ pyrâk ne kajgo. Ne kam kum âpênh djâ kînh kêt. Kum me'ô djâpênh djâ kînh, âpênh djâ mexkumrêx kute me ikra djâpênh djâja pyrâk kum kînh. Ne kam ren amim,

—Tâmwâ ne âpênh djâ mexkumrêx. Me kum kînhkumrêx. Nhym be, me kum ba idjâpênh djâ kînh ngrire. Mÿkam ne Metîndjwÿnh Karô imâ idjâpênh djâ ja'â karô? Kute Kritu ijo ôbikwa kêt pyrâk. Kute kadji idjâpênh kêt pyrâk, ane. Djâm kute amim anhÿrkam djâm mrâmri Kritu kute o ôbikwa kêt? Kati. Mrâmri kute o ôbikwakumrêx.

¹⁶ Ne birâm atekam Kritukam gwaj bajôdjwÿ djâpênh djâ kute me amak djâpênh djâ pyrâk. Ne kam kum âpênh djâ kînh kêt. Kum me'ô djâpênh djâ kînh, âpênh djâ mexkumrêx kute me no djâpênh djâja pyrâk kum kînh. Ne kam ren amim,

—Tâmwâ ne âpênh djâ mexkumrêx. Me kum kînhkumrêx. Nhym be, me kum ba idjâpênh djâ kînh ngrire. Mÿkam ne Metîndjwÿnh Karô imâ idjâpênh djâ ja'â karô? Kute Kritu ijo ôbikwa kêt pyrâk. Kute kadji idjâpênh kêt pyrâk, ane. Djâm kute amim anhÿrkam djâm mrâmri Kritu kute o ôbikwa kêt? Kati. Mrâmri, kute o ôbikwakumrêx.

17 Ne ren gwaj banobit ne ren gwaj bajamakmê bajamakkre kêt mÿjo ne gwaj ren badjumar? Ne ren gwaj bajamakbit ne ren banhijäkre kre kêt mÿjo ne gwaj ren badjubâr?

18 Nhym be, kati. Metîndjwÿnh ta gwaj bakadjy apÿnh gwaj bakukràdjà, gwaj badjàpênh djà nhîpêx. Ta ne kute amim gwaj badjàpênh djà'ã karô kôt arÿm apÿnh gwaj badjàpênh djà nhîpêx. Kritudjwÿ. Gwaj baje amim mar nhym kute gwaj bajo ôbikwakam ne gwaj apÿnh kôt badjàpênh djario baba.

19 Nhym be, Metîndjwÿnh ren gwaj banhijäkcrebit nhîpêx gwaj ren badjàkur kêt, badjàpênh kêt, bamrãnh kêt. Ren gwaj bakukràdjà'ô pydjibit nhîpêx mÿj ne gwaj ren nê? Ne ren gwaj banhijäkcrebit nhîpêx ne ren gwaj bajajkwa nhîpêx kêt gwaj ren badjàkur kêt. Ne ren gwaj banhikra nhîpêx kêt gwaj ren badjàpênh kêt. Ne ren gwaj bapar nhîpêx kêt gwaj ren bamrãnh kêt. Mÿj ne gwaj ren kam nê? Gwaj ren kam ajmã nê.

20 Nhym be, kati. Gwaj bakukràdjà kunî. Gwaj badjàpênh djà krãptî. Nhym be, gwaj banhî pÿnhbit. Kritudjwÿ gwaj baje amim mar nhym kute gwaj bajo ôbikwakam kute kumê gwaj baje banhî pydji pyrâk. Nhym be, apÿnh gwaj badjàpênh djà krãptî. Kam kwârîk wãnh ar amã adjàpênh djà kurê kêt.

Me kute abeno ôbikwan kum aben jabê'ã memã karô.

Rô 12.10; Pir 2.3; Ped k 2.17

21 Ba ar amã mÿjja jarê gar ama. Djãm gwaj bamã bano kînh ne ate bamã banhikra kurê? Kati. Gwaj bamã bano kînh ne bamã banhikra kînh ne

bamã bakukràdjà kunĩ kĩnh. Metĩndjwỳnh Karõ ne kute gwaj bamã apỳnh badjâpênh djà'ã karõ gwaj o baba ne kam bamã badjâpênh djàdjwỳ kunĩ kĩnhmã. Djãm gwaj baje me kabên mar kêtja jarênh djãm jabit ne gwaj bamã kĩnhmã? Djãm me punuo mex ne gwaj bamã kĩnh kêtã? Kati. Dja gwaj bamã badjâpênh djà kunĩ kĩnho aben pyræk.

²² Gwaj bakukràdjàdjwỳ kwỳ rerekre. Gwaj bakĩ, gwaj bajamak, gwaj bajai, gwaj bakukràdjà kwỳ rerekre. Te kwỳ rerekre gwaj bamã kĩ:nhkumrêx ne. Ne ren kêt gwaj ren ajmã nê?

²³ Nhym gwaj bakukràdjà kwỳ me kum kĩnh kêt jabej gwaj amim o mex. Gwaj o mex ne kàjmã kamê nhym me arỳm kum kĩnh. ²⁴ Gwaj bakukràdjà me kum kĩnhja gwaj o mex kêt ne kàjmã kamênh kêt.

Metĩndjwỳnhdjwỳ ne Kritu nhõ àpênh aro aben pyræk ne kum ar kunĩ kĩnho aben pyræk. Nãm mã me kum õ àpênh kĩnh kêtjao mex ne kàjmã kum mex kamê. Nhym kam me arỳm kum õ àpênh kunĩ kĩnho aben pyræk. ²⁵ Mỳkam ne õ àpênh aben pyræk? Bir, ne ren meo aben pyræk kêt nhym ren me amirax mỳr jabej abenmã kabên ne. Nhym be, kati. Me kute abenmã anhỳr kêt kadjy ne arỳm õ àpênh aben pyræk nhym kam me arỳm abeno djuw mex'ã kabên.

²⁶ Nhym kam godja gwaj bajõ tokry jabej gwaj bakunĩ arỳm ô'ã batokry. Nàr godja me kàjmã kum rax kamê nhym arỳm kĩnh. Kĩnhkam gwaj arỳm ô'ã bakĩnh ne. ²⁷ Ar aje tu amim Kritu markam nhym kute ar ajo õbikwakam ar aje mrãmri ne kumê anhĩ kute pydji pyræk. Nhym arỳm ar ajo õ àpênh.

28 Me baje amim Jeju mar kunĩ ne kôt ar aben pydjio babaja ne Metĩndjwýnh kute aben nwhitepã me bajã àpênh rênh. Nãm me bakwý'ã memã wa djwýnh mẽ. Jeju ne amrêbê ar ijano bar 'ã idjujarênh ar iba. Ar ikumrêx. Nhym me bakwý'ã ajte kukwakam kabên jarênh djwýnh mẽ nhym me ar ijatãri. Nhym me bakwý'ã memã kukràdjã'ã ujarênh djwýnh mẽ nhym me me atãri. Nhym kam ajte me bakwý'ã mýjja pumũnh kêt nhípêx djwýnh mẽ. Ne kam ajte me bakwýmã me punuo mex'ã karõ gu me baje mar. Nhym kam ajte me bakwýmã me àpênhkôt o kangõnh'ã karõ gu me baje mar. Nhym kam me kwýmã meo ba djwýnh'ã kum karõ nhym me kute mar. Nhym kam me bakwýmã me kabên'ã karõ gu me kôt baje me bajtem kabên mar kêtja jarênh mar.

29 Djãm kam me bakunĩbê Jeju kute ar anorja? Kati. Me bakwýbit. Djãm kam me bakunĩbê Metĩndjwýnh kukwakam kabên jarênh djwýnh? Kati. Me bakwýbit. Djãm me bakunĩbê memã kukràdjã'ã ujarênh djwýnh? Kati. Me bakwýbit. Djãm me bakunĩ baje mýjja pumũnh kêt nhípêx mar, baje me punuo mex mar? Kati. Me bakwýbit. 30 Djãm me bakunĩ baje me bajtem kabên mar kêtja jarênh mar? Kati. Me bakwýbit. Djãm me bakunĩ baje me kabên djwýnhkôt amũ memã me kabên mar kêtja jarênh mar? Kati. Me bakwýbit. 31 Kam ar adjàpênh djãja'õ mexo kute kunĩ jakrenh dja gar amã kĩnh. Mex ja dja gar abej tỳx.

Ne kam mýj dja gar nêh kam apê? Bir, dja gar amã me abên kam apê. Gwaj bamã me abê kêtka badjàpênh kajgo. Gwaj bamã me abêkambit

mrãmri badjâpênh mexkumrêx.

13

Me kum me abê'ã ujarênh.

¹ Gwaj bamã me abêkambit ne mrãmri gwaj badjâpênh mexkumrêx. Ne ren gwaj bakam me'õ ren pykakam apÿnh me bajtem kabên mar kêtja jarê nâr ren kâjkwakam Metîndjwÿnh kadjy mrãnh djwÿnh kabên mar kêtja jarê. Ne ren kum me abê kêt. Djãm kam mex? Kati. Kum me abê kêt kam kabên kajgokumrêx. Kum me abê kêt kam kabên jarênh kajgo kute mrãmri ne me ngôn krôkrôkti titikkam kanga kajgo pyrâk.

² Nhym ren gwaj bakam me'õ kute Metîndjwÿnh kukwakam kabên jarênh mar. Ne ren kute mÿjja bipdjur tûm kunïo amirît mar. Ne ren me kute mÿjja marja kunï ren mar. Ne kam ren kum me abê kêt. Djãm me'õja rax? Kati. Kum me abê kêt kam ne kajgo me:xi.

Nhym ren gwaj bakam me'õ ren mrãmri kute Metîndjwÿnh rax markumrêx. Ne ren mÿjja nhipêx kadjy amim kamnhix mexkumrêx. Ne ren kum,

—Djünwã, dja ga imã krãnhwã kaba, ane. Nhym ren arÿm kum kadjârkumrêx. Nhym kam ren me'õja kum me abê kêt. Djãm me'õja rax? Kati. Kum me abê kêt kam ne kajgokumrêx.

³ Nhym ren gwaj bakam me'õ ren õ mÿjja kunï me bikênhmã kungrà. Ne ren kum me abê kêt, mã ne kute? Kati, Kute memã mÿjja nhôrja kajgo mexi, kum me abê kêt kam.

Nhym ren kam me'õ kute me'õ pytâr kadjy memã kum,

—Kwãrîk wãnh kuwyo tãmwã bîn kêt. Ba dja ga pãnh kuwyo ibĩ, ane. Nhym ren me arým kabênkôt pãnh kubĩ. Kubĩ nhym tykjao ren arým me'õ pytã. Nhym be, ren tykja anhÿr djwÿnhrà̃m kum me abê kêt, mã ne kute? Kati, tykja kajgo mexi, kum me abê kêtkãm.

⁴ Gwaj bamã me abêkãm dja gwaj memã bano kator kêt ne amijamãr 'iry.

Ne bamã me kaprĩ.

Ne me õ mÿjja'ã bangryk kêt.

Ne bamã me abêkãm babên kati kêt.

Ne amijo badjà̃mra kêt.

⁵ Ne memã baprĩre ne memã bakabên jarê.

Ne bamã me abêkãm amidjwÿnhbit mar kêt.

Ne amijã bangryk nê.

Nhym me'õ gwaj bajo ajkê gwaj amipãnh kadjy mar kêtkãm.

⁶ Ne bamã me abêkãm me axwekãm bakĩnh kêtkãm.

Ne me kute katãt amijo bakam bakĩnhkãm.

⁷ Ne memã me arênh prãm kêt.

Ne bamã me abêkãm tu amim me markumrêx ne amim, “Mrãmri kabênkãm”, anen amiwÿr mÿjja kamnhĩxkãm.

Ne mekôt badjà̃m tÿxkãm ne 'ã badjukanga kêt.

⁸ Ne bamã me abêkãm arým Metĩndjwÿnh kadjy badjàpênhkãm ne bakajgo kêtkãm. Nhym be, Metĩndjwÿnh Karõ kute apÿnh memã àpênh djã jarênhja dja ï kêt. Dja kukwakam kabên jarênh djwÿnh ï memã arênh kêt. Nhym me ï me bajtem kabên mar kêtja jarênh kêt. Nhym me kute apÿnh mÿjja mar djwÿnh ï mar kêt. Nhym be, djãm me kum me abên kam kum me abê kêt mã? Arkati. Dja me kum me abê rã'ã. Ne kam kajgo kêt rã'ã

ne. ⁹ Jakam gwaj mỳjja kwỳbit man Metĩndjwỳnh kukwakam kabẽn kwỳbit jarẽ. Gwaj baje kabẽn kunĩ mar kêt. ¹⁰ Nhy m be, dja ĩ mỳjja kunĩ kute amirĩt djà nhõ akatĩ bõx gwaj arỳm prĩne mỳjja kunĩ ma nhy m me:xkumrêx. Nhy m mỳjja kàjbê mexja arỳm kêt ne.

¹¹ Amrêbê iprĩri ikabẽn kute me prĩre kabẽn pyràk. Iprĩri ije mỳjja mar kute me prĩre kute mỳjja mar pyràk. Ne ije amim mỳjja'ã karõ kute me prĩre amim mỳjja'ã karõ pyràk. Ba kam arỳm ijabatàn nh ne arỳm iprĩre prãm kêt. Ba arỳm iprĩre kam amijo ibaja kanga.

¹² Jakam gwaj baje Metĩndjwỳnh nhõ mỳjja pumũnh mex kêt kute mrãmri ne ix e punukam me kute mỳjja pumũnh mex kêt pyràk. Dja gwaj ã omũnh ane:n kam ĩ arỳm kuka kõnh omũnh mexkumrêx. Jakam gwaj baje mỳjja kwỳbit mar. Dja gwaj ã maro ane:n kam ĩ arỳm prĩne mar mexkumrêx. Dja gwaj maro kute mrãmri ne ta kute prĩne gwaj bamar pyràk.

¹³ Jakam gwaj tu amim Metĩndjwỳnh markumrêx rã'ã. Ne amiwỳr kamnhĩxkumrêx rã'ã. Ne bamã me abê rã'ã. Ne kam gwaj baje tu amim markumrêxja ne kàjbê mex. Gwaj amiwỳr kamnhĩxadjwỳ ne kàjbê mex. Nhy m be, gwaj bamã me abêja ne mexo kute kunĩ jakrenh.

14

Aben kabẽn djwỳnhkõt me kute abenmã arênh'ã memã karõ.

¹ Dja gar mã amã me abê. Ne kam ajte ar amã apỳnh adjàpênh djàdjwỳ kĩnhkumrêx. Metĩndjwỳnh

Karô kute 'ã ar amã karôja dja gar amã kînh. Ne kam ar adjâpênh djâ'ã abê Metîndjwýnh kukwakam kabên jarênh djwýnhja dja gar amã kînhkumrêx. Abê kukwakam kabên jarênh djwýnhkam aje me aben djwýnh kabênkôt memã arênh. Tãm dja ga amã kînhkumrêx.

² Nhy m be, me'ô kute me bajtem kabên mar kêt jarênhkam djâm gwaj bajômã ne arê? Kati. Gwaj bajô baje mar kêt. Metîndjwýnhmã ne arê. Me'ô ta ne mýjja mar kêt jarê. ³ Nhy m be, me'ô kute gwaj bakabênkôt Metîndjwýnh kukwakam kabên jarênh ja ne mex. Gwaj baje markam ne mex. Nãm gwaj bamã arê gwaj kam bajamak mexo amũ amikamênho tèn arým Metîndjwýnh mar rax ne. Nãm gwaj bamã 'ã karôn gwaj bajo kînh. ⁴ Nhy m be, me'ô kute me bajtem kabên mar kêtja jarênh ne amidjwýnhmãbit arên kam ajbit arým amak mexo amũ amikamê. Me'ôdjwý kute mar kêt. Nhy m be, me'ô kute me aben djwýnh kabênkôt Metîndjwýnh kukwakam kabên jarênhja. Ja ne me kute amim Jeju marja kunĩmã arê nhy m me arým kuma. Ne kam arým amak mexo amũ amikamên arým Metîndjwýnh mar rax ne.

⁵ Ar akunĩ ren me bajtem kabên mar kêtja jarê ba ren kam ikînh ngrire. Nhy m be, ren ar akunĩ me bakabênkôt Metîndjwýnh kukwakam kabên jarê ba ren kam ikînhkumrêx ne. Mýkam? Bir, ar aje kukwakam kabên jarênhkam ne gar amexkumrêx. Nhy m me'ô kute me bajtem kabên mar kêt jarênhja kàjbê mex. Nàr, godja me'ô ar amã me kabên mar kêtja jarênh jabej. Nhy m me'ôdjwý me bakabênkam amũ ar amã me'ô kabên jarê gar arým kabên mar

jabej. Kambit dja mexkumrêx. Ar aje kabên markam mexkumrêx. Ne kam arým ajamak mexo amũ amikamên arým mar rax ne. Ar aje amim Jeju mar ne kôt ar aben pydjio baja kunĩ arým mar rax ne.

⁶ Akmere, àpnhĩre ar, ba ren ar awÿr bôx ne ren ar amã me bajtem kabên mar kêtja jarê djã ne ga ren ar amim aman akĩnh? Kati. Dja ba ar awÿr bôx ne me bakabênkôt ar amã arê gar arým amim aman arým akĩnh ne. Metĩndjwÿnh kute imã mÿjja ny jarênh dja ba me bakabên kôt ar amã arê gar arým amim aman arým akĩnh. Nâr ije mÿjja'õ bipdjur tũm mar dja ba me bakabênkôt ar amã arê gar arým amim aman arým akĩnh ne. Nâr, dja ba me bakabênkôt Metĩndjwÿnh kukwakam ar amã kabên jarê gar arým amim aman arým akĩnh ne. Nâr, dja ba me bakabênkôt ar amã Metĩndjwÿnh kukràdjã jarê gar kam arým amim aman arým akĩnh ne.

⁷ Nhym be, aje memã me bajtem kabên mar kêtja jarênhkam aje mrãmri ne me kute me õ'i kakôr punu pyræk. Nhym kam me abenmã kum,

—Je tô mÿj ne kute kakôr punuja? ane. Ar aje me bajtem kabên mar kêtja jarênhkam aje mrãmri ne me kute pĩjãbàrekam ngrer punu pyræk. Nhym kam me abenmã kum,

—Je tô mÿj ngrer punu ja? ane. ⁸ Me krãkamngôn apÿnh prôt djãri õ me ngrer. Õ'ikam me ngrer. Ne ren me me ngrer kupa'ã õ'i kakô djã ne ren krãkamngôn me ngrer man kurê djwÿnhmê aben kutã prôt kadjy akuprõ? Kati.

⁹ Kam ar gadjwÿ ga ren ar memã akabên djwÿnh jarênh kêt djã ne me ren akabên ma? Kati. Ne ga

ren ar aje kôkmã akabên nhym kute akabên mar kêt pyrâk. ¹⁰ Apÿnh me ba djâkam apÿnh me kabên krãptî. Ne kam me kute aben djwÿnh kabênkôt kute aben kabên kunî mar. ¹¹ Gwaj ren me kabên mar kêtjakam abenmã bakabên ne ren abeno me bajtem.

¹² Ar gadjwÿ ne gar ã aje aben kabên mar kêtkaam ã abeno me bajtemo ane. Kam, me bakabênkôt dja gar memã akabên jarê. Metîndjwÿnh Karô kute ar amã apÿnh ar adjâpênh djâ jarênh dja gar me bakabênkôt memã akabên jarênh kôt apê nhym me arÿm ar akabên markumrêx. Ne kam arÿm amak mexo amû amikamên arÿm mar rax ne. Me kute amim Jeju mar ne ar aben pydjio baja kunî arÿm mar rax ne. Ar adjâpênh djâ ja'ô dja gar amã kînhkumrêx.

¹³ Kam, ar ajô aje me bajtem kabên mar kêtja jarênh markam dja ga Metîndjwÿnhmã amijo a'uw ne kum,

—Me ikabênkam dja ga ajte imã arê, ane. Dja ga ã kum ane gê me bakabênkam ajte amã arê. Ga kam arÿm amû me bakabênkam memã arê nhym me arÿm ama. Tãm ne ja. ¹⁴ Metîndjwÿnhmã gwaj bakabênkamdjwÿ. Godja gwaj kum me bajtem kabên mar kêtja jarênh arÿm baje mÿj kabên jarênhja mar kêt. Gwaj bajajkwakambit ne gwaj arê ne kam bajamakjao baje mar kêt ne.

¹⁵ Mÿj godja gwaj kam nê? Bir, dja gwaj me bajtem kabên mar kêtjao kum bakabên jarênh mã bakabên djwÿnhkôt kum bakabên jarênh arÿm amikabên ma. Dja gwaj mã me kabên mar kêtjao kum ngren mã bakabên djwÿnhkôt kum ngren arÿm amikabên ma. ¹⁶ Godja gar me bajtem kabên mar

kêtkôtbit kum mex jarê mỳj godja ar abu'ã me ja kute akôt kum, “Mrãmri”, anhÿr on? Me kute akabên mar kêtja mỳj godja me akôt nê? Me kute akabên mar kêt kumrêx. ¹⁷ Mrãmri ga me bajtem kabênkôt kum mex jarê. Nhym be, abu'ã me ja dja me amim amar kêt ne amak mexo amũ amikamênh kêt.

¹⁸ Ba ne ba ije apÿnh me bajtem kabên mar kêtja jarênh kumex. Ije me bajtem kabên mar kêtja jarênho ar akunĩ jakrenh mex ne. Kam ne ba Metĩndjwÿnhmã amikĩnh jarê. ¹⁹ Ne kam me kute amim Jeju mar kute aben pydjikam djãm mekam ije me bajtem kabên mar kêtja jarênh prãm? Kati. Nhym be, me kabên djwÿnh ije arênh prãm kumrêx. Ije memã Metĩndjwÿnh kukràdjã jarênh nhym me kute mar kadjy ije me kabên djwÿnh jarênh prãm kumrêx. Ne ba ren me bakabên djwÿnhkôt ikabên ngrêrebê 5bit jarên ren imã ikabênja kĩnh kumrêx. Nhym be, ne ba ren me bajtem kabên mar kêtja kabên krãptĩ: kubê 10.000 jarên ren kam imã ikabên ja kĩnh ngri:re ne.

²⁰ Akmere, àpnhĩre ar, kwãrĩk wãnh ar aprĩre kêt ne arĩ amim akabên kajgo jarênh kêt. Dja gar ajabatàn ne amim akabên kumrêx jarê. Dja gar me prĩre ma. Prĩ:rekam me axwe kêt dja gar aman me kudjwa ajaxwe kêt ne katãt ar amijo aba. ²¹ Be, amrêbê: ne Bênjadjwÿr djwÿnh me bakukãmãre Mòjdjêmã 'ã karõ nhym kukwakam memã 'ã karõ. Nãm te memã 'ã karõ nhym me kute mar kêt ne amakkre kêt rã'ã ne. Nhym kam arÿm memã kabên ne memã kum,
 “Me kabên mar kêt kôt, me bajtem kabênkôt dja ba jakam memã ikabên jarê.

Dja ba te memã arê nhym me amim ikabên mar kêt rã'ã ne."

Nãm me amakkre kêtka Bênjadjwÿr djwÿnh ã me bakukãmãre'ã ane nhym me arÿm 'ã pi'ôk no'ôk ne.

²² Kam, ba ar amã arê. Mÿj xê kadjy ne me kute me bajtem kabên mar kêt jarênh? Djãm me kute tu amim Metïndjwÿnh markumrêxja kadjy ne me kute arênh? Kati. Me kute amim Jeju mar kêtja kadjy ne me kute arênh. Nhym be, mÿj xê kadjy ne me kute Metïndjwÿnh kukwakam kabên jarênh, kute me bakabên djwÿnhkôt kabên jarênh? Djãm me kute amim Jeju mar kêtja kadjy ne me kute kabên jarênh? Kati. Me kute amim Jeju marja kadjy ne me kute kabên jarênh. ²³ Kam, godja gar akunĩ aben pydjïn akunĩ arÿm me bajtem kabên mar kêtjakam akabên jarênh jabej. Nhym me kute Metïndjwÿnh kabên mar prãmja ar akôt wadjà. Nàr me kute amim Jeju mar kêtja ar akôt wadjàn ar akabên ma. Gar me bajtem kabên mar kêt jarênho akumexkam mÿj dja me ar ajã abenmã arê? Bir, dja me abenmã abibãnh jarê.

²⁴ Nhym be, dja gar akunĩ abikprõnh djàkam akabên djwÿnhkôt Metïndjwÿnh kabên jarê. Aben totokmã arê. Nhym kam me'õ kute amim Jeju mar kêtja ar akôt wadjà. Nàr me'õ kute Metïndjwÿnh kabên mar prãmja ar akôt wadjà. Ne kam arÿm amijã akabên ma:ro nhÿ. Maro nhÿn arÿm amiman arÿm amim,

—Mrãmri ne ba mekôt ajmã ikuten ijaxwe, anhÿro nhÿ. Amimaro nhÿ:n arÿm amim kator mex ne. ²⁵ Dja gar akunĩ akabên djwÿnhkôt ã arênho ane nhym arÿm prïne amima. Kute apÿnh mÿjja punu nhipêx ne kute amikam o bipdjur djàri

amikam kuma. Ne kam Metĩndjwỳnh pymaje arỳm tu mỳrbê tỳm ne kum rax jarẽ. Ne kam arỳm ar ajã me kunĩmã kum,

—Be, mrãmri Metĩndjwỳnh mekmẽ amijo kajkep-kumrêx, ane.

Me kabẽn'ã atom ne kute arẽnh nêje me akre.

Kar 2.42; Idja 10.25

²⁶ Akmere ar, ba apỳnh ar adjapênh djà'ã ar amã karõ gar ama. Me kute amim Jeju mar rax kadjy dja gar memã akabẽn jarẽ. Me kute amim mar mexo amũ amikamẽnhmã dja gar memã arẽ. Kwãrĩk wãnh ar akabẽn kajgo jarẽnh kêt. Arỳm ar abikprõnhkam ar aje memã apỳnh anhõ me ngrer jarẽnhmã nàr memã kukràdjà'õ jarẽnhmã me kute amim Jeju mar rax kadjy dja gar memã arẽ. Nàr ar aje me bajtem kabẽn mar kêt kam akabẽn jarẽnhmã nàr Metĩndjwỳnh kute ar amã mỳjja 'õo amirĩtja ar aje memã arẽnhmã me kute amim Jeju mar rax kadjy dja gar memã arẽ. Nàr, ar aje me bajtem kabẽn mar kêtja akabẽn djwỳnhkõt memã arẽnhmã me kute amim Jeju mar rax kadjy dja gar memã arẽ. Kwãrĩk wãnh ar akabẽn kajgo jarẽnh kêt.

²⁷ Nhyim kam ar akam me'õ ar me bajtem kabẽn mar kêtja jarẽnh jabej. Djãm ar krãptĩ kute arẽnhmã? Kati. Gê ar amãnhkrut nàr ar amãnhkrut ne ikjêkêt arẽ. Ar jabit. Djãm me kute kabẽn jarẽnh'ã atom* ne aben mar kêt mã? Kati. Kwãrĩk wãnh. Gê ar aben nHITEPã pỳnh ne memã arẽnho tẽ. Nhyim kam gêdja me'õ me bakabẽn kõt amũ memã arẽnhkumrêx. ²⁸ Nàr kon, dja me me bajtem kabẽn mar kêtja jarẽ nhyim me'õ kute me bakabẽnkõt

* 14:27 'ã krãptĩ

amũ ar amã arênh mar kêt. Kute mar kêtkam kwârîk wãnh me me bajtem kabên jarênh kêt. Me'õ kute me ijuk'ã ar amã arênh mar kêtkam gê me ja anhikrê. Ar aje aben pydjikam anhikrê. Gê me bixamarkam amimãbit me kabên mar kêt jarên Metîndjwýnhmã bit arê.

²⁹ Nhyam kam me'õ ar kute Metîndjwýnh kabên jarênhmã. Djãm tu ar krãptî kute arênhmã? Kati. Gê ar amãnhkrut nàr kon ar amãnhkrut ne ikjêkê ne arê. Aben nHITEPã pýnh ne arênh tẽ gê kam ar bu'ã me ja ar maro krî. Mrãmri Metîndjwýnh kabên kôt ar kabên katàtkumrêx jabej ar maro krî.

³⁰ Gê ar aben nHITEPã memã kabên jarênh tẽ. Nhyam kam wãnh me'õdjwý nhỹ nhyam Metîndjwýnh arým kum mýjja 'õo amirît nhyam kuma. Gê kumrêx kabên jarênh ãmja kum anhikrê. Nhyam kam me'õ ýrja kãjmã djan pãnh memã kabên jarê. ³¹ Gêdja gar akunî aben nHITEPã apýnh ne Metîndjwýnh kabên jarênh tẽ gê me kunî arým amim ar akabên ma. Ar akabên man arým amim Jeju mar mexo amũ amikamên arým kôt kînh.

³² Metîndjwýnh kabên jarênh djwýnh ne me kute amimexkumrêx. Dja gar aminên ar apýnh ne aben nHITEPã memã akabên jarê. ³³ Djãm ar aje akabên'ã atom ne aje aben kabên mar kêtmã? Djãm Metîndjwýnh kute ar amã ar akangaja jadjãrmã? Kati. Nãm kute memã me umar mexbit jadjãrmã. Nãm ã apýnh me kute amim Jeju mar ne kôt ar aben pydjio ba djãri umar mexo ane.

³⁴ Nhyam kam me niredjwý. Mýj dja ga me abikprõnh djãkam nẽ? Djãm me nire kute memã arênhmã? Kati. Dja me anhikrên me my kabên ma. Djãm apýnh me kute amim Jeju mar ne ar aben

pydjio ba djàri me nire kute kam memã kabên 'ô jarênh? Kati. Kunîkôt me anihkrê. Ar akam me niredjwý, gê me me kudjwa anihkrên me my kabên ma. Me bakukâmãre kute Metîndjwýnh kukràdjà'ã pi'ók no'ôkkôt ne me nire kute me abikprônh djàkam me my kabên mar ne kute kôt amijo bamã. ³⁵ Ne me kute mýjja'ô marmã, djãm me aben pydji djàkam kute me kukjêrmã? Kati. Gê me akrãnmã aminhûrkwãkam mjên kukja. Me kute amim Jeju mar aben pydjikam me nire kute kabên'ô jarênhkam ne mex kêt ne.

³⁶ Djãm ar ajô aje akabêno ijapanhmã? Djãm ar akumrêx ne gar aje Metîndjwýnh kabên jarênhmo krax djwýnh? Djãm ar gajbit ne Metîndjwýnh kabên ar awýr bôx? Kati. ³⁷ Godja me'ô we,

—Ibê Metîndjwýnh kukwakam kabên jarênh djwýnh, ane. Nàr,

—Ije Metîndjwýnh Karô mar, ane. Gê tãmwã ikumrêx iman ijã ar amã,

—Paur kabênkumrêx. Kute gwaj bamã kabên'ã pi'ók no'ók ja ne mrãmri Bênjadjwýr djwýnh kute kum arênhkumrêx, ane. Dja ã ar amã ane gwaj kam arým me'ôja markumrêx. ³⁸ Nàr, dja me'ô amakkre kêt prãm kwãrîk wãnh me'ô kabênja mar kêt.

³⁹ Kam, akmere ar, ar akabên djwýnhkôt aje Metîndjwýnh kabên jarênhja amã kînh. Nhym be, dja ar akam me'ô kute me bajtem kabên mar kêtjakam kabên'ô jarênh prãm jabej. Kwãrîk wãnh kubê adjàptàr kêt. ⁴⁰ Ne kam ar akabên jarênh'ã atom kêt gê mex. Nhym be, apýnh dja gar aben nwhitepã akabêno aku'ê. Ije Metîndjwýnh Karôkôt ar adjàpênh'ã idjujarênhno ino rer ne ja. Tãm ne ja.

15

Jeju tyk ne akubyn tîn'ã ujarênh.

Kar 2.23, 10.39, 13.29

¹ Jakam ba ajte ar amã Kritu'ã ujarênh ny jarê. Ije amrêbê ar amã 'ã ujarênh ny jarênh gar arým tu amim markumrêx ne 'ã adjukanga kêt. Ba ajte ar amã tãm jarê. ² Ar aje amim 'ã ujarênh nyja markôt Metîndjwýnh arým ar apytà. Tãm dja ba ajte kàj bê ar amã arê. Ar aje kam tu amim mar týx rá'ã jabej arým ar apytà. Nâr ar aje mar kajgo jabej.

³ Metîndjwýnh ne kute imã kabên mex jarênhja ba arým ar amã arê. Kritu ne arým gwaj bajaxwe pãnh ty. Amrêbê: Metîndjwýnh kute me bakukãmãremã 'ã ujarênh nhym me kute 'ã pi'ók no'ók kôt Kritu arým gwaj bajaxwe pãnh ty. ⁴ Ty nhym me arým adjà. Nhym me kute ajte 'ã pi'ók no'ók kôt 'ã akatin akatin akati nhym arým akubyn tîn ne. ⁵ Nãm akubyn tîn nhym kam Pedru arým omũ. Pedru nhidji 'ôdjwýbê ne Xepa. Nhym kam Jeju kute ar anorbê 12djwý arým omũ.

⁶ Nhym kam ajte arngro pydjikam gwaj baje meo bakamy krãptĩ kubê 500 ne kam ajmã ijukri 'ã akre kuteja adjwýnhdjwý arým omũ. Me kute omũnhja krãptĩ ne akati jakam tîn ne ar ba rá'ã ne. Nhym me kwýbit arým ty. ⁷ Nãm me omũ nhym kam ajte Xijagu omũ. Nhym kam Jeju kute ar anorja kunĩ omũ. ⁸ Kam ne ba ba me tekren arým omũ. Ije mrãmri ne me prĩre nhõ akati nhõkre djà kôt me aêrbê bixadjwýr pyræk. Imã Jeju kurê:o iba. Nhym kam memã amijo amirĩto ba nhym me omũnho ba. Omũnho ba ba kam badjwý arým omũ.

Nãm ijaêrbê imã amijo amirît ba me totokbê arÿm omũ.

⁹ Jeju kute ar anorja djwÿ ar rũnho kute ijakrenh mex. Bajbit mekam ikajgo pyræk. Mrãmri ne me ren kute ijã memã kum, “Jeju ne Paur jano”, anhÿr kêt. Ije me kute amim Jeju marjao ibikêngo ibakam ne me ren ijã anhÿr ar ba kêt.

¹⁰ Nhy m be, kati. Metĩndjwÿnh tu kum ikaprĩ kôt* Jeju arÿm ijano ba arÿm 'ã idjujarênh ar iba. Djãm kum ikaprĩ kajgo? Kati. Ba ne ba kum idjãpêngo ar kunĩ jakrenh mex. Djãm ba ne ba apê? Kati. Metĩndjwÿnh ta ne tu kum ikaprĩn ikad-jwÿnhbê djan ijo ba. Ijo ban ikam apê ba arÿm kum apê. ¹¹ Nhy m ar wãdjwÿ kàj bê memã 'ã ujarênh ar ba. Badjwÿ ba kàj bê memã 'ã idjujarênh ar iba. Bar aktã Kritu'ã memã ajarê gar kam arÿm tu amim markumrêx.

Medjwÿ tyk ne akubyn tĩn.

Ruk 20.37

¹² Me arÿm kàj bê Kritu akubyn tĩn'ã ar amã ajarê gar arÿm aje mar. Mÿkam ne ga ate ar akwÿ ajte memã kum,

—Kati. Me tyk akubyn tĩn prãm kêtumrêx, anhÿro aba? ¹³ Ne ren mrãmri me tyk akubyn tĩn kêt nhy m Kritudjwÿ ren akubyn tĩn kêt ne. ¹⁴ Ne ren mrãmri akubyn tĩn kêt ba ren ar kàj bê 'ã ar amã idjujarênh ar iba kajgo. Ga ren ar gadjwÿ ren amim maro aba nhy m ren arÿm kajgo:kumrêx. ¹⁵⁻¹⁶ Ne ren mrãmri me tyk akubyn tĩn kêt nhy m

* **15:10** Djãm ba ne ba ijaxwe kêt nhy m pãnh kum ikaprĩ Kati. Ba ne ba te ijaxwe kêt mã. Nhy m be, ta ne tu kum ikaprĩ.

Kritudjwý ren akubyn tîn kêt ne. Ba ren ar kam me kunĩmã Metĩndjwýnh jarênh'ã ijêxnhiõ iban memã,

—Metĩndjwýnh arým akubyn Krituo tîn, anhýro iba. ¹⁷ Ne ren mrãmri Kritu akubyn tîn kêt ga ren ar amim maro aba nhym ren arým kajgo:kumrêx. Gar kam ren ajaxwe tũm rã'ã ne.

¹⁸ Nhym me kute Kritu mar arým tykdjwý ren akubyn tîn kêt ne ren mrãmri tu biknorkumrêx.

¹⁹ Gwaj ren batĩnri amim Kritu kamnhĩx ne ren kam arým ty. Ne ren kam akubyn gwaj batĩn kêt djã ne gwaj ren kam bakĩnh? Kati. Gwaj ren kam bakaprĩkumrêx. Ne ren bakaprĩõ katàt me kunĩ jakrenh mex ne.

²⁰ Nhym be, kati. Mrãmri ne Metĩndjwýnh akubyn Krituo tĩnkumrêx. Kam me kute amim Kritu mar tyk kunĩdjwý dja me Kritu kôt akubyn tîn ne. ²¹ Pykakam me'õ djô'ã ne me arým ty. Ne kam akubyn tĩndjwý pykakam me'õdjwý djô'ã akubyn tîn. ²² Adãõ kôt me ja kunĩ Adãõ djô'ã ty. Nhym Kritu kôt me ja kunĩ ajte Kritu djô'ã akubyn tîn.

²³ Djãm me kumrêx akubyn tîn? Kati. Kritu arým tyn kam kumrêx akubyn tîn ne wabi. Dja ã akubyn bôx. Akubyn bôx kambit dja akubyn õ me jao tîn.

²⁴ Nhym kam arým pykakam mýjja kunĩ am-inhinomã amimê. Kam dja Kritu arým Bãmmã me kanga. Kute meo baja kunĩ arým Bãmmã me kanga. Kute kum me kanga djwýnhram dja pykakam me bẽnjadjwýr kunĩõ kajgo. Me 'ityx kunĩõ kajgo. Nhym kam me arým meo ba kêt ne arým rerekre. Kam dja Kritu arým Bãmmã õ me ja kunĩ kanga nhym arým me kunĩõ ba.

²⁵ Bir, ajbir jakam ne Kritu Metĩndjwýnh kabênkôt

arek meo ba. Dja meo ba:n arým kurê djwýnh kunĩmã rerek jadjà. Ga, me kum bēnjadjwýr rũnh pymakam rerekren parbê rôrôkja pumũ. Kurê djwýnh kunĩdjwý dja Kritu pymaje rere:kre.

²⁶ Gwaj badjwý. Mýj dja gwaj bajon? Bir, dja gwaj bajo ban arým akubyn gwaj bajo tĩn. Gwaj kam batyk kêt kumrêx. Gwaj bakurê djwýnhbê batykjadjwý dja kêt kumrêx. Gwaj bakurê djwýnho ino rer ne ja. ²⁷ Nà, dja Kritu kurê djwýnh kunĩmã rerek jadjà. Amrêbê ne me me bakukãmãremã 'ã ajarēn memã kum,

“Arým ne me kunĩmã rerek jadjà nhym me kunĩ arým umaje parbê kum rôrôk ne”,

ane. Amrêbê me ã Kritu'ã ane. Me bakukãmãremã ane. Kam dja Kritu arým me kunĩmã rerek jadjà. Djãm kam Metĩndjwýnh ta Kritumã rerekre? Kati. Mýjja kunĩ, me kunĩ Metĩndjwýnhmã rerekren kam arým Kritumã rerekre. ²⁸ Kute me kunĩmã rerek jadjà nhym me kute o bēnjadjwýr raxkam dja Kra ta arým Bãmmã bēnjadjwýr rax jarē. Nhym kam Bãm arým me kunĩmã rax'ã pydji. Ta ne Kra kadjy mýjja kunĩmã rerek jadjà.

²⁹ Ë, jadjwý. Me kute me tĩnri ngômã me angjēnh kêt nhym me arým tyk. Nhym me kute me tykja mar kadjy ne me ãm djàkam ngômã me tĩnja jangjēnho ba. Ne ren mrãmri me tyk we akubyn tĩn kêt nhym ren me ngômã me angjēnh kajgo. Nhym be, kati. Mrãmri me tyk akubyn tĩnkumrêx.

³⁰ Badjwý myt kunĩkôt imã me kute ibĩn pyma. ³¹ Akati kunĩkôt imã me kute ibĩn pyman mã kum idjapēnh ar iba. Ne ren me tyk akubyn tĩn kêt ba ren ã idjapēnho anhýr kêt nhym ren me kute ibĩn

prãm kêt. Ba ren kam imã ibîn pyrna kêt. Ba ne ba Bênjadjwÿr djwÿnhbê Kritu Jeju'ã ajarê gar 'ÿr amijo akêx. Kam ikĩnhkumrêx ne mã ar ajo amra. Ne ren me tyk akubyn tĩn kêt ba ren ar amã Kritu'ã idjujarênh kêt gar ren kam amim mar kêt. Ba ren kam ã ar akam ikĩnho anhÿr kêt. Nhym be, kati. Me tyk akubyn tĩnkumrêx.

³² Krĩraxbê Epexu jakam me kute ibîn prãm. Ga, me kute rop djàkrêo kê nhym kute me par prãmja pumũ. Nã bãm memã Kritu'ã ajarê nhym me arÿm imã àkrê:n ibîn prãm. Ne ren me tyk akubyn tĩn kêt ba ren ba akubyn itĩn kêt ne ren ajmã nê. Ren me Epexukam ibĩ ba ren akubyn itĩn kêt ne ren ajmã nê. Nhym be, kati. Dja me ibîn ba akubyn itĩnkumrêx. Nhym be, amrêbê ne me arĩk abenmã kum,

“Dja akatibê gwaj batyk ne babiknor jabej.

Gwaj kam on batĩnri amijo kĩnhbit.

Gwaj banhõ kwÿ krên bakõm rax ne bakĩnh kati”,
anhÿro ba.

Ne ren gwaj batyk ne akubyn batĩn kêt ba ren mekõt ã ikabêno ane. Nhym be, kati. Me tyk akubyn tĩnkumrêx. ³³ Kwãrĩk wãnh gê me ar amã 'êx ne ar anoo biknor kêt. Amrêbê me memã kum,

—Dja me mexja me axweo õbikwan kõt ar ban ã arÿm me axweo axwe, ane. Kõt ne me kute arênhja. Kam kwãrĩk wãnh gê me ar anoo biknor kêt. Ga ren ar amim me kabên man ren arÿm me kõt ajaxwe. ³⁴ Wãkam me kwÿ kute Metĩndjwÿnh mar kêt. Gora ar amiman amijãno djan ajaxwe kêt. Ar apijãmmã ne ba ar amã ja jarê.

Akubyn me tĩkam mỳj dja me ĩkam kute?
A Kô 5.1; Pir 3.21

³⁵ Godja ar ajō ikukij ne imã,

—Arỳm gwaj batykkam mỳj dja gwaj akubyn batĩn on? Mỳj godja gwaj banhĩkam kute? ane.

³⁶ Ajbã. Purkam aje mỳjja 'y kreο amōrkam ne gar aje mỳjja 'y jangjênhο kute me tyk jangjênh pyrãk. Gar ren aje 'y jadjãr kêt nhym ren ingrōt ne abatãnh kêt. Gwaj badjwỳ ren batyk kêt gwaj ren akubyn batĩn kêt. ³⁷ Gar bãygogo 'y nãr atemã 'y 'ōdjwỳ kre nhym kam ingrōt ne kam bãri abatãnh ne. Djãm bãri jabatãnh pro ne ga kre? Kati. 'Ybit. Djãm bãri jabatãnh kute 'y pyrãk? Kati. Atemã. ³⁸ Apỳnh mỳjja djãri ne Metĩndjwỳnh kute 'y kadjy bãri nhipêx. Kute amim 'ã karō kôt kute ipêx. Pi'y kadjy ne kute pi'y bãri nhipêx. Katêbãri 'y kadjy ne kute katêbãri bãri nhipêx. Apỳnh mỳjja djãri ne kute 'y kadjy bãri nhipêx.

³⁹ Djãm axikôt ne mỳjja nhĩ? Kati. Apỳnh me banhĩmẽ mry nhĩmẽ àk nhĩmẽ tep nhĩmẽ. Apỳnh mỳjja nhĩ. ⁴⁰ Me apỳnh kãjkwakam mỳjja pumũn kam kum kĩnh. Myt pumũ, mytyrwỳ pumũ, kanhêtire pumũn kam kum kĩnh. Apỳnh me kum mỳjja kĩnh djãri ne me omũn kum kĩnh. Ne apỳnh pykakam mỳjja pumũn kam kum kĩnh. Mry pumũn, tep pumũn, bà pumũn kam kum kĩnh. Apỳnh me kum mỳjja kĩnh djãri ne me omũn kum kĩnh. Kãjkwakam mỳjjamẽ pykakam mỳjja ne me apỳnh kum mỳjja kĩnh djãri. ⁴¹ Me kute myt pumũnhkam kum kĩnhkumrêx. Ne kute mytyrwỳ pumũnhkam kum kĩnhkumrêx. Ne kute kanhêtire

pumũnhkam kum kĩnhkumrêx. Apÿnh kanhêtire djari ne me omũn kum kĩnhkumrêx.

⁴² Me tyk akubyn tĩnkamdjwÿ. Me tyk jangjênhja myt tãm kam punu. Nhym be, akubyn me tĩnkam arÿm punu prãm kêt kumrêx. ⁴³ Me kute me angjênhkam me kum me kĩnh kêt. Nhym be, akubyn me tĩnkam me arÿm kum me kĩnhkumrêx. Me kute me angjênhkam tÿx kêt. Nhym be, akubyn tĩnkam me arÿm 'ityxkumrêx. ⁴⁴ Pykakam me ĩ. Kàjkwakam atemã me ĩ. Pykakam me ne me ĩ jangij. Nhym be, akubyn me tĩnkam ne me atemã ĩ. Me kàjkwakam me ĩ jao ĩ.

Pykakam me ĩ nhym kàjkwakamdjwÿ atemã me ĩ.
⁴⁵ Ikabênja kôt ne me amrêbê: memã kum,
“Me banhingêt Adão kumrêx ne Metĩndjwÿnh ipêx
ne akôn o tĩn nhym arÿm tĩn ne.”

Nãm me amrêbê ã me bakukãmãremã ane. Nhym be, Adão kôt Adão 'ôdjwÿ ne kubê Jeju. Ne kute mÿjja kunĩ tĩno ba. ⁴⁶ Metĩndjwÿnh kute pykakam me ipêxkam djãm kàjkwakam me ĩo ne me ĩ? Kati. Pykakam me ĩ jao ne me ĩ. ⁴⁷ Adãoja kumrêx ne Metĩndjwÿnh pykao kum ĩ. Nhym be, Jeju, Adão 'ôdjwÿja ne kàjkwakam me ĩo ĩ. ⁴⁸ Adão nhĩa kumrêxo pykabê me bakunĩ nhĩ. Kàjkwakam Adão 'ôdjwÿ nhĩo ne kàjkwakam me ja kunĩ nhĩ. ⁴⁹ Nhym be, arÿm gwaj batyk ne akubyn batĩn ne badjãbirkam mÿj dja gwaj banhĩkam kute? Djãm Adão nhĩo gwaj banhĩmã? Kati. Dja gwaj atemã banhĩ kute kàjkwakam Jeju nhĩ pyràk.

*Dja meo kukrà kêt ne meo ny.
Tex k 4.16*

50 Djãm me banhĩ, me bakamrô jao dja Metĩndjwýnh kàjkwakam me bajo ba? Kati. Me banhĩ ja rã'ã, Metĩndjwýnh kute me bajo ba prãm kêt. Me banhĩ punu prãm kam. Nhym be, kàjkwakam mýjja punu prãm kêt.

51 Ba ar amã mýjja bipdjur tũm jarẽ gar ama. Djãm gwaj bakunĩ dja gwaj ty? Kati. Gwaj bakwý dja gwaj batyk kêt. Nhym be, gwaj bakunĩmã dja Metĩndjwýnh atemã gwaj banhĩ nhipêx. 52 Dja gwaj banhipêxo kukrà kêtõ kute gwaj bano bikraro kukrà kêtja pyræk. Dja me kunĩ, mýjja kunĩ aminhinomã amimẽ nhym kadjy mrãnh djwýnh arým õ'i kakõ. Nhym kam Metĩndjwýnh akubyn me tyko tĩn ne. Dja me ĩ punu prãm kêtõ akubyn meo tĩn ne. Ne kam arým gwaj badjwý atemã gwaj banhĩ nhipêx.

53 Gwaj banhĩ tũmja ne punu prãm nhym be me ĩ punu prãm kêtõ dja gwaj banhĩ ny. Jakam gwaj batyk prãm nhym be dja gwaj ĩ batyk prãm kêt ne batĩn rã'ã: rã'ã ne. 54 Dja gwaj banhĩ punu prãm kêt ne batyk prãm kêt ne Metĩndjwýnh kõt batĩn ne ar baba rã'ã: rã'ã ne. Nhym kam me kute amrêbê: mýjja jarênhja dja katorkumrêx. Amrêbê: ne me memã kum,

“Arým me tyk kêt. Arým akubyn meo tĩn nhym me arým tyk kêt kumrêx. Ne tu tĩn rã'ã: rã'ã ne.” Nãm me amrêbê ã me bakukãmãremã ane nhym me arým 'ã pi'õk no'õk ne. 55 Nhym kam me ajte memã kum,

“Ga, mýjja kakrit kute me kamjýr nhym me arým tykja pumũ.

Dja Bênjadjwÿr djwÿnh me batykjao apêx kute mrãmri ne me kute mÿjja kakrit perey jakàr nhym kute arÿm me kamjÿr kêt pyràk.

Bênjadjwÿr djwÿnh dja akubyn me tyko tÿn. Nhym kam nhÿnhjakam me ajte tykmã? Kati. Arÿm me tyk kadjy kêt kumrêx.

Ga, me tÿx kute me pa 'amÿnh ne kute meo baja pumÿ. Nhym me te kator ne te ta ar ba prãmje.

Me kunĭdjwÿ ne me aben djô'ã tyn te tÿn ne ar ba rã'ã prãmje.

Nhym be, Bênjadjwÿr djwÿnh dja akubyn me tyko tÿn. Nhym kam nhÿnhjakam me ajte tykmã? Arkati. Arÿm me tyk kêt kumrêx.”

Nãm me amrêbê ã me bakukãmãremã ane nhym me arÿm 'ã pi'ôk no'ôk ne. Nhym kam me aben djô'ã arê:n arêho môr tâmtã:. Me bakamingrãnyre dja gu me ajte arêho bamôr tâmtã: arÿm 'ÿr o bôx. Mrãmri me batyk kêt kumrêx'ÿr o babôxkumrêx.

⁵⁶ Mÿjja kakrit kute me kamjÿrkôt ne me ty. Me axwekôtdjwÿ ne me tyn arÿm me biknor tokry djàkam akuno. Ne kam mÿj ne me kute amijaxwe mar on? Bir, me memã Môj djê kukràdjã jarê nhym me arÿm amijã kuman amijaxwe ma. Ne kam arÿm te axwe kêt prãmje. Te: axwe kêt prãmje ar ba:n arÿm axwe pãnh tyn kam me biknor tokry djàkam akuno.

⁵⁷ Nhym be, Metĭndjwÿnh ne ukaprĭkumrêx ne arÿm Bênjadjwÿr djwÿnhbê Jeju Kritu jano. Nhym kam arÿm gwaj bajaxwe pãnh tyn akubyn tÿn. Dja gwaj kôt te tyn akubyn batĭn. Akubyn batĭn ne ajte batyk kadjy kêt kumrêx, bajaxwe kadjy kêt kumrêx. ⁵⁸ Kam, akmere, àpnhĭre, dja gar arek

Bēnjadjwÿr djwÿnhkôt adjãm tÿx ne tu amim mar tÿxkumrêx. Kwârîk wānh 'ā adjukanga kêt. Mÿjja 'ôkôt 'ā adjukanga kêt. Kum adjàpênh kumex rā'ā. Bēnjadjwÿr djwÿnhkôt adjàpênhja kajgo kêtikumrêx.

16

Metîndjwÿnh nhõ me ja kadjy pi'ôk kaprî'ā kute memā karõ ne ja.

Kar 11.29; Rô 15.25; A Kô 8.1; Xim k 6.18

¹ Jakam Metîndjwÿnh nhõ me ja kadjy pi'ôk kaprî'ā ije ar amā karõmā. Dja gar Jeju nhõ me jamā pi'ôk kaprî jano. Ije krîraxbê Garaxakam me kute amim Jeju marjamā arênh kôt dja gar memā pi'ôk kaprî jano.

² Pi'ôk kamrêk kunîkôt dja gar akunî me kadjy anhõ pi'ôk kaprî kwÿ jadjuw. Apÿnh ar anhõ pi'ôk kaprîja nhidji kôt dja gar me kadjy kwÿ jadjuw. Ar anhõ pi'ôk kaprî rax jabej ar anhõ rax kwÿ tan me kadjy adjuw. Nâr ar anhõ ngrire jabej ngrire kwÿ tan me kadjy adjuw. Adjuw ne o atom. Dja ba bôx nhym arÿm o atom pro. O atom pro ba kubyn kam 'ā idjà'wÿr ar iba kêt.

³ Dja ba bôx gar amim amikam me'õ aro amiptàn imā ar arê. Ba kam ar'ā pi'ôk no'ôk ne arkum kungān arÿm krîraxbê Djeruxarê'ÿr ar ano. Gê ar pi'ôko tēn anhõ pi'ôk kaprîo tē. Ne Djeruxarê'ÿr o tēn o bôx ne memā kungā gê me omû. Ne kam arÿm ar mar katāt. ⁴ Nâr kon, gar me'ÿr ijanor prām jabej ba dja ba me'ÿr aro tēn aro bôx. Dja gar ā pi'ôk kaprîo ane. Tām ne ja.

⁵ Jakam dja ba ar awÿr itēm'ā ajarê. Wām ar awÿr gêdja ba ï tēn ar apumû. Gêdja ba pykabê

Mateni kumrêxkam tē:n kam ajte amũ ar awÿr tēn bôx. ⁶ Ne kam ar akam arek idjãm jabej ar akam ijã na apêx jabej. Gar kam amũ itēm kadjy ikôt o kangõn ijano. Ba kam o ajte amũ itēm kadjy 'itÿx ne. ⁷ Djãm jakam dja ba ar awÿr tēn bôx? Kati. Ne ba ren jakam ar awÿr tēn ren ar akam idjãm 'iry kêt ne ren ajte amũ tē. Arek ar akam idjãm 'iry kadjy ne ba amima. Metĩndjwÿnh kute amim ijã karõ kôt ikabēnkumrêx jabej dja ba arÿm ã ar akam ane.

⁸⁻⁹ Nhym be, krĩraxbê Epexujakam ne ba idjãpēnh mexkumrêx. Me kum idjujarēnh kĩnh. Nãm me kute mrãmri ne me kute memã 'ã ijê djã'ã 'yr ne memã, “Ajrã amrê wadjã”, anhÿr pyrãk ne me kum idjujarēnh kĩ:nh. Ba memã Kritu'ã ajarē nhym me ma:ro kumex. Nhym me kwÿ krãptĩdjwÿ kute ikapêrkãr ne ibê àptãr prãmikumrêx. Gêdja ba kam arek jakam ar iba. Ar iba: nhym me bikprõnh djã nhõ akatibê Pêxiko ijã apêx ba kam arÿm wãm itēmmã.

¹⁰ Nhym godja Ximoxi ar akam bôx jabej dja gar kam kum akabēn mexbit jarē. Abenmã ikabēn ja jarē gê ar akam bôx gar amã abê. Ne kam kum akabēn mexo akabēn gê umar mex. Mÿkam dja gar ã kum ane? Bir, nãm ikudjwa mã Bēnjadjwÿr djwÿnhmã àpēnh ba. Kam dja gar ã kum ane. ¹¹ Kwãrĩk wãnh ar ajõ amã kurê kêt. Ne amrê ajte tēm kadjy dja gar kôt o kangõ gê tÿx ne umar mex ne amrê tē. Nã bãm amiwÿr kam amak ar o iba. Gwaj baje aro bakamy Ximoxikôt mõrjadjwÿ ne ba amiwÿr arkam amak ar o iba.

¹² Apõrdjwÿ ne ba o ikamy. Nã bãm te ar awÿr tēmmã kum ikabēn mex jarē nhym mã imã,

—Kati. Jakam me'ÿr itēm prām kêt, ane. Ta dja 'ôkam arÿm ar awÿr tē.

¹³ Ar ajaxwebê amijã ano tÿx. Kritukôt adjãm tÿx ne tu amim mar tÿxo aba. Me kum Metïndjwÿnh kïnh kêtja dja gar amã me uma kêt ne atÿx. ¹⁴ Amã me abêbit. Amrãnh kunïkôt amã me kunï jabê.

¹⁵ Nhym kam Exepa nhõ kikrekam ar ja ne ar amrêbê Metïndjwÿnh'ÿr amijo akêx. Pykabê Akajakam ar kumrêx 'ÿr amijo akêx. Ja ne gar arÿm aje mar. Nãm ar mã Jeju nhõ me ja kôt o kangõnh ar o ba. Arkum me kôt o kangõnh kïnhkumrêx.

¹⁶ Dja gar ar kabên ma. Ne me kute ar kudjwa Metïndjwÿnhmã àpênh tÿx ar o bajadjwÿ kabên ma.

¹⁷ Exepamê Potunamê Akaku ar arÿm amrê iwÿr bôx ba arÿm ikïnhkumrêx. Gar amrê iwÿr abôx kêt ne ikôt o kangõnh kêt. Nhym kam ar arÿm iwÿr bôx ne ikôt o kangõ. ¹⁸ Ba kam arÿm ikïnhkumrêx ne. Wãkam ar gadjwÿ amybÿm dja gar arÿm aman idjô'ã akïnhkumrêx. Dja ar wãm tēn bôx gar ar aman abenmã ar mex jarê.

Kute apÿnh ôbikwa djari kum amikabên mex janor.

¹⁹ Pykabê Adjijjakam apÿnh me kute amim Jeju mar ne ar aben pydjio ba djari ne me ar amã kabên mex jarê. Ba me kuman arÿm pi'ôk jakam wãm ar amã arê. Akwiremê Prixira ar amã kabên mex jarê. Arkum ar ajabê ne ar amã amijarê. Ar ùrkwãkam me kute amim Jeju mar ne ar aben pydjio bajadjwÿ ne me ar amã kabên mex jarê. Ba me kuman arÿm pi'ôk jakam wãm ar amã arê. ²⁰ Jakam gwaj bakamy kunï ar amã kabên mex jarê ba kuman arÿm wãm ar amã arê. Dja gar abenwÿr abôxkam abeno arôrôk ne aben pa krij.

²¹ Ba ibê Paur ne ba inhikrao ar amã ikabên mex ja'ã pi'ôk no'ôk ne.

²² Godja ar akam me'õ kum Bẽnjadjwÿr djwÿnh jabê kêt jabej Metĩndjwÿnh dja o ajkê nhym arÿm me biknor tokry djàkam akuno. Gêdja Bẽnjadjwÿr djwÿnh bôxkumrêx. ²³ Gê Bẽnjadjwÿrbê Jeju tu kum ar akaprĩ.*

²⁴ Ota, jakam ba imã ar ajabêkumrêx. Kritu Jeju kum ar ajabê. Ba kôt imã ar akunĩ jabêkumrêx. Tãm ne ja.

* **16:23** Djãm ar ga ne gar adjukaprĩ nhym pãnh arÿm kum ar akaprĩ Kati. Ta ne tu kum ar akaprĩkumrêx.

Metĩndjwỳnh Kute Memã Kabẽn Ny Jarẽnh
New Testament in Kayapó (BR:txu:Kayapó)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kayapó

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Kayapó [txu], Brazil

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Kayapó

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-27

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

385317df-3c6a-53ac-81db-0815750ed560